Ազգ
Azg armenian daily
31 ՄԱՐՏ 2000 ՈՒՐԲԱԹ 59 (2027)

Շվեդիայի խորհրդարանը ճանաչեց Հայոց ցեղասպանությունը

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Շվեդիայում Հայկական ցեղասպանության ճանաչման հանձնաժողովի անդամ, Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու Ստոկհոլմի խորհրդի ատենապետ Պոլ Մինասյանը, վկայակոչելով Շվեդիայի խորհրդարանի (Ռիկսդագ) անդամ Մուրադ Արթինից ստացված տեղեկությունը, հաղորդում է, որ Ռիկսդագը ճանաչել է Հայոց եղեռնը: Ըստ Պոլ Մինասյանի, այս երկրի խորհրդարանի նման քայլն արդյունք է հայազգի բազմաթիվ գործիչների եւ կազմակերպությունների բազում նամակների ու կոչերի, ինչպես նաեւ այս տարվա հունվարին Ստոկհոլմում կայացած Ցեղասպանության կոնֆերանսին հաջորդած բազմաթիվ բողոքների առ այն, որ նրանում խոսք բեքեւակիորեն է շրջանցվել մարդկության դեմ դարասկզբի հանցագործությունը, որը կազմակերպել էր օսմանյան կառավարությունը եւ որին միայն իրենց ազգային պատկանելության պատճառով զոհ են գնացել ավելի քան 1,5 միլիոն անմեղ հայեր, ինչը ՄԱԿ-ի հռչակագրով ծեւակերպվում է որպես ցեղասպանություն: Մուրադ Արթինի հավաստմամբ, այս նշանակալի որոշումը հզոր քայլ է դեպի Հայոց եղեռնի միջազգային ճանաչումը եւ դատապարտումը, քանզի Շվեդիայի օրինակը կարող է վարակիչ լինել շատերի, առաջին հերթին՝ սկանդինավյան մյուս երկրների համար:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Արժեզրկում

Մացակ Պատյանին այսօր էլ են հիշում: Առանձնապես ծանոթ պետք է լինի այդ անունը իրեն սոցիալապես հոգեհարազատ ՀԺԿ անդամներին: Կուսակցության նախագահ Պատյանին նշանակեցին Խ. Հայաստանի Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ: Բարի եւ ազնիվ, սակայն, կիսագրագետ էր այդ պետական պաշտոնյան: Ոչինչ, որ Խ. Հայաստանում Գերագույն խորհուրդը ոչինչ չէր որոշում, իսկ Պատյանն էլ Մոսկվայից դենը ճանապարհորդություն չէր կատարում: Վաղուց չկա Պատյանը, սակայն մնացել են նրա մասին բազմաթիվ անեկդոտներ եւ եւս մի երեւույթ, որը դարձավ համաստարած՝ կիսագրագետ, թերզարգացած եւ արդեն ոչ բարի, եւ ոչ մի դեպքում ազնիվ այրը պետական իշխանությունների ղեկի մոտ:

Այսօրվա մեր Պատյանը՝ 115 դոլարանոց ակադեմիկոս Արմեն Խաչատրյանն է: Յուրաքանչյուր շաբաթ մի խելացի միտք, օրինակ՝ Տայվանում բիոտեխնոլոգիաների եւ գլոբալիզացիայի մեծ պրոցեսների մասին, ծերանոցի «ազիզ ջանի» խորհուրդների անհրաժեշտության, Մոսկվայում Սելեզնյովի, Ստրոեւի եւ Այլերի հետ հանդիպումների մասին, համեմված մեր բանկարժեք ծառայողական ավտոմեքենաների, անհետացած խալաթի եւ պարբերաբար կրակող պահակազորի պատմություններով:

Լավ է, ուղղակի զերազանց, որ «Միասնություն» դաշինքի ՀԺԿ-ն միասնական է ոչ միայն Հանրապետական կուսակցության իր եղբայրների եւ քույրերի հետ, այլեւ ինքն իր հետ, սակայն մեծագույն մարդկային գանձը, որը նորընծա քաղաքական ուժը հրամցրել է մեր հասարակությանը, արժեզրկում է, ոչ միայն պատասխանատու պաշտոնն, այլեւ շատ ավելի կարեւոր մեծություններ՝ պետականություն, Հայաստանի անկախ Հանրապետություն: Մենք չենք կարող, իրավունք չունենք աշխարհին ներկայանալու ծաղրածուով, նույնիսկ, եթե նա լավ քաղաքական է եւ սիրողական մակարդակով տիրապետում է նմանակելու էստրադային ժանրին:

Արժեքազրկում ենք ազգային բանակ հասկացողությունը, երբ կիսագրագետը դառնում է պատասխանատու զինվորական պաշտոնյա, անկախ այն հանգամանքից, որ իրապես ազգային հերոս է եւ վճռական դերակատարում է ունեցել հայրենիքի պաշտպանության գործում: Հերոս է՝ զարդարենք նրա կուրծքը հայրենիքի բարձրագույն պարգեւներով, դաստիարակենք նրա օրինակով մեր երեխաներին, եւ ոչ թե այդ մարդկանց՝ որոնց մոտ բացակայում է տարրական գրագիտությունը, կարգելով բարձր պաշտոնների՝ դնենք անհարմար դրության մեջ, դարձնենք հասարակության ծաղր ու ծանակի առարկա եւ, որ ամենակարեւորն է, էլ ավելի երկարացնենք եւ անորոշ դարձնենք անկախ պետականության կայացման գործընթացը: Մեր անմոռանալի Մասենադարանի ավագ գիտաշխատողն ութը տարի շարունակ փորձում էր աշխարհին ապացուցել, որ արտաքին առեւտրի լավագույն նախարարը մանր սպեկուլյանտն է, ֆիզիկոսը՝ ավիացիայի պատասխանատուն, հնագետը՝ մամլային գործի անփոխարինելի կազմակերպիչը: Կարեւորը հավատարմությունն էր իրեն՝ մեռած լեզուների մեծն մասնագետին: Արդյունքում կայացավ թիմ, ավելի ճիշտ՝ թիմիկ, որի արդյունքը ներկա մեր կարողությունն է ոչ մեկի վրա չզարմանալու, ոչ մեկից չպահանջելու: Ի՞նչ եւ ո՞ւմից պահանջես, երբ ամեն ինչ արժեքազրկվում է:

Իսկ ՀԺԿ-ին, որ վերջերս հպարտությամբ հայտարարեց Ազգային ժողովի ղեկավարության հետ իր անսասան միաբանության մասին, բույլ տվեք հիշեցնել, որ ծաղրածուի տեղը կրկեսն է, լավագույն դեպքում՝ կոմպերտային համալսարանը, եւ ոչ թե Ազգային ժողովը:

ՀԱՐԿԱՅԻՆ

Դեպի խնկիչ դրամարկղային մեքենաներ

Ապրիլի 1-ից պետական եկամուտների նախարարությունը հաստատակամ է

Ապրիլի 1-ից Հայաստանում սկսվում է փոքր բիզնեսի ոլորտում կառավարության բարեփոխումների եւս մի փորձ՝ ի դեմս հսկիչ դրամարկղային մեքենաների ներդրման: Այս մեքենաների ներդրումը մեզանում բավականաչափ դժվար է կատարվում, ԱԺ-ում օրենքը ընդունվում է, ապա հետաձգվում, սակայն պետական եկամուտների նախարարությունը համոզված է, որ այլընտրանք չկա: Պետեկամուտների փոխնախարար Արմեն Ալավերդյանը «Ազգին» հայտնեց, որ ՀԴՄ-ի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ 200 դոլարն այն նվազագույն բավարար դրամագլուխն է, որ պետք է ունենա գործարարությամբ զբաղվել կամեցող յուրաքանչյուր հայաստանցի, սակայն կառավարության շենքի առջեւ պարբերաբար հավաքվող փոքր բիզնեսի հայ ներկայացուցիչները հավաստում են, որ այդ 200 դոլարն իրենց աղքատիկ բյուջեի համար կործանարար հարված է: Հայաստանում աստիճանաբար ահագնացող գործազրկության պայմաններում բնակչության եւս մի շերտի զրկել հանապազօրյա հացի հայթայթման հնարավորությունից, կնշանակի երկիրը ոչ միայն սոցիալ-տնտեսական, այլեւ քաղաքական վտանգների ենթարկել, ուստի կարելի է գեթ փոքր բիզնեսի ներկայացուցիչներին համապատասխան պայմաններում ՀԴՄ-ները տրամադրել ապառիկ, որպեսզի նրանք աստիճանաբար, հետագա աշխատանքի ընթացքում շրջանառության հասույթներից փակեն հիշյալ 200 դոլարը: Պետական եկամուտների փոխնախարար Արմեն Ալավերդյանը նման տարբերակը հնարավոր է համարում, սակայն անհրաժեշտ է այս տարբերակի իրավական եւ պաշտոնական ամրագրում: Իսկ մինչ այդ, մեր քաղաքացիներից դեռեւս քչերն են գնահատում ՀԴՄ-ների նորամուծությունը: Բայց հուսախություն ՀԴՄ-ներ ներկրած անձերի՝ փաստենք, որ նրանց մեքենաները իրացման հերթական շուկան հաստատ կնվաճեն:

Ն. Գ.

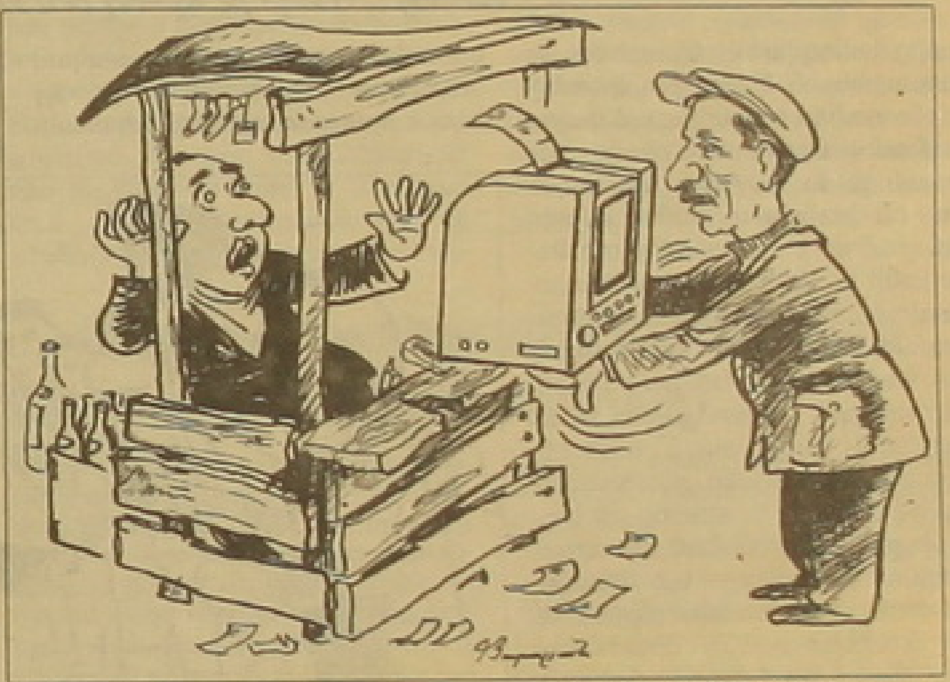

1700-ամյակի հանձնաժողովի նոր վարիչ-տնօրեն է նշանակվել Հովնան արք. Տերտերյանը

ԷՋՄԻԱԾԻՆ, 30 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Նկատի առնելով 1700-ամյակի եկեղեցական հանձնաժողովի գործադիր մարմնի վարիչ-տնօրեն Մեսրոպ արք. Աշճյանի հրաժարականի դիմումը՝ հիվանդության պատճառով վարիչ-տնօրենի պարտականություններից իրեն ազատ արձակելու վերաբերյալ, Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի մարտի 30-ի հայրապետական տնօրինությամբ սրբազան հայրը ազատվել է զբաղեցրած պաշտոնից: Հայրապետական նույն տնօրինությամբ ապրիլի 1-ից 1700-ամյակի գործադիր մարմնի վարիչ-տնօրեն է նշանակված Կանադայի թեմի առաջնորդ Հովնան արք. Տերտերյանը:

Նորքի Ս. Աստվածածնի քահանա Տաթեւ Աբրահամյանը՝ կարգալույծ

Ինչպես «Նոյյան տապանին» հայտնեցին Մայր աթոռի մամլո դիվանից, Ամենայն Հայոց Գարեգին Բ կաթողիկոսի բարձր տնօրինությամբ Արարատյան հայրապետական թեմի Նորք-Մարաշ թաղամասի (Երեւան) Սբ. Աստվածածին եկեղեցու հոգեւոր հովիվ Տաթեւ քհն. Աբրահամյանը ապրիլի 1-ից կարգալույծ է հռչակված: Հայրապետական վճիռը կայացվել է, նկատի առնելով, որ վերոհիշյալ քահանան, դրժելով ծառայության իր ուխտը, դրսեւորել է հայ հոգեւորականին անհարիր վարքագիծ եւ լքել է իրեն վստահված հոտը: Կարգալույծ արված քահանան այլեւս դասվում է աշխարհականների շարքը եւ կկոչվի իր աշխարհիկ անունով՝ Գագիկ Աբրահամյան:

ԼՂՀ խորհրդարանական ընտրությունները՝ մեծամասնականով

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 30 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես արդեն հայտնել ենք, մարտի 29-ին ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը ստորագրել է օրենք «ԼՂՀ Ազգային ժողովի պատգամավորների ընտրության մասին»: ԼՂՀ ԱԳՆ տեղեկատվական եւ վերլուծական վարչությունից հաղորդագրությունում նշված է, որ համաձայն օրենքի՝ ընտրությունները կանցկացվեն բացառապես մեծամասնական սկզբունքով: Օրենքում մասնավորապես նշված է, որ ԼՂՀ-ում գործող հասարակական-քաղաքական կուսակցությունները իրավունք ունեն առաջադրել իրենց թեկնածուին, որի գրանցման համար անհրաժեշտ է հավաքել 200 ձայն: Թեկնածուի նախաձեռնող խումբը պետք է բաղկացած լինի 10 մարդուց: ԼՂՀ խորհրդարանում կաշխատեն 33 պատգամավորներ: Ընտրությունները նախատեսված են այս տարվա ամռանը, սակայն կոնկրետ ամսաթիվ դեռեւս որոշված չէ:

Մարտին՝ շուրջ 8 մլրդ դրամի եկամուտ պետբյուջեին

Կառավարությունից «Ազգին» տեղեկացրին, որ պետական եկամուտների նախարարությունը մարտ ամսվա համար կարողացել է ապահովել ոչ թե 3, այլ գրեթե 8 մլրդ դրամի եկամուտ: Ակնկալում են վերջին երկու օրվա ընթացքում այդ ցուցանիշը մոտեցնել նվազագույն անհրաժեշտ 14 մլրդ-ին: Միաժամանակ շեշտենք, որ հավաքված հարկերը տնտեսության, գործարար աշխուժության հայելին են, եւ պետական եկամուտների նախարարությունն անում է առավելագույնը՝ ապահովելու բյուջետային մուտքերը: Անհրաժեշտ է տնտեսական աշխուժության ապահովում, արտադրական ձեռնարկությունների վերագործարկում, որը ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության խնդիրն է:

Ն. Գ.

ԴԱՏ

Դատախազությունը կասակել չի սիրում

Սիրադեղյանին կալանավորելու հարցը դարձյալ օրակարգում է

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«Նիստը շարունակվում է», դատավոր Ռազմիկ Թովմասյանն այս խոսքերով սկսեց Վանո Սիրադեղյանի, Վահան Հարությունյանի եւ 10 այլ անձանց գործով մարտի 30-ին նշանակված հերթական դատական նիստը՝ դրանով կանխելով մասնակիցների սպասվելիք հարցադրումը, թե ինչո՞ւ տեղի չունեցավ նախորդ դատական նիստը: Ինչպես պարզ դարձավ դեպքերի հետագա ընթացքից, դատախազությունը ցանկություն չուներ մոռացության տալու դատարանի կողմից անտեսվելու հանգամանքը (մեզ հասած տեղեկություններով, պետական մեղադրողներին նույնպես չէին տեղեկացրել նիստը հետաձգելու պատճառները) եւ որոշեց շեշտադրել իր կարեւորությունը: Տուժողներից Մայիս Ռաֆայելյանը խնդրեց քննարկման դնել Վանո Սիրադեղյանի խափանման միջոցը փոխելու իրենց միջնորդությունը եւ պատասխան տալ, որպեսզի իմանա իր անելիքը դատարանում: Ամբաստանյալ Սիրադեղյանը թերեւս կանխատեսում էր դեպքերի՝ իր համար այնպիսի անհաճո ընթացքը, ինչ տեղի ունեցավ երեկ դատարանում: Նա հայտնեց, որ վատ է զգում եւ խնդրեց դադարեցնել նիստն ու բժիշկ կանչել: Նրա դատապաշտպանն առաջարկեց ընդհանրապես հետաձգել դատական նիստը՝ ասելով, որ իր պաշտպանյալին անկողնուց է հանել բերել:

Տուժողի միջնորդությունն անմիջապես պաշտպանեց պետական մեղադրող Աղվան Հովսեփյանը՝ պնդելով, որ անպայման պետք է փոխել ամբաստանյալի խափանման միջոցը, որովհետեւ «էտպիսի դատական պրոցես չի լինում՝ 7 ամիս է մենք ամբաստանյալի ենք լսում»: Պրն Հովսեփյանը հիմնավորված համարեց տուժողների պահանջը, նշելով, որ նիստերին մյուս տուժողների չներկայանալու պատճառն այն չէ, որ նրանք մոռացության են տվել իրենց վիշտը, «նրանք սպառնալիքի տակ չեն ներկայանում»: Պետական մեղադրողը պնդեց, որ ամբաստանյալների միջեւ անհավասար պայմաններ են ստեղծված՝ 10 սպանությունների կազմակերպիչն ազատության մեջ է, իսկ մասնակիցները կալանավորված են: Նրա կարծիքով, հիմնավորված չէ նախագահողի այն տեսակետը, թե Վանո Սիրադեղյանի խափանման միջոցը փոխելու հիմքեր չկան, հիշեցրեց, որ դատախազությունը միջնորդության իրավական հիմնավորումը ներկայացրել է մարտի սկզբներին, սակայն դատարանը քննարկման չդրեց:

Տես ➧ էջ 2

Թուրքիայում կառավարական ճգնաժամ

ԱՆԿԱՐԱ, 30 ՄԱՐՏ, ՄՆԱՐՔ: Թուրքիայի կոալիցիոն կառավարությունում ճգնաժամ է սկսվել երկրի խորհրդարանում քվեարկության ժամանակ կառավարության պարտությունից հետո: Վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթի կաբինետը պարտություն կրեց սահմանադրության փոփոխությունների մասին օրենքների փաթեթն առաջին ընթերցմամբ ընդունելու շուրջ քվեարկության արդյունքում: Երկրորդ ժամկետի համար երկրի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելի լիազորությունների երկարաձգումը երաշխավորող օրինագծի օգտին քվեարկեց ընդամենը 233 պատգամավոր, մինչդեռ օրինագծի ընդունման համար անհրաժեշտ էր 550 ձայներից 367-ը: Էջեւիթի գլխավորած կոալիցիան խորհրդարանում ունի 351 տեղ, հետեւաբար «յուրայիններից» ոմանք նույնպես «դեմ» են քվեարկել: Ինչպես հաղորդում են արեւմտյան զանգվածային լրատվամիջոցները, վարչապետի կուսակցությունն օրինագծի տապալման համար մեղադրում է աջ արմատական կուսակցությանը, որն այդ մեղադրանքները հերքում է:

ԱԶԳ

ընթացիկ

«Հասարակությունը եւ քաղաքական ուժերը կարող են եւս մի քանի ամիս ժամանակ տալ իշխանավորներին, որ խելքի գան, եթե չգան, ապա այլ ճանապարհ չեմ տեսնում, քան ժողովրդին ոտքի հանելը... ժողովուրդն ի վերջո պետք է լինի հարց լուծողը», հայտարարեց ԱԺՄ նախագահ եւ խորհրդարանական խմբակցության ղեկավար Վազգեն Մանուկյանը ՍԱԱ «Հրատապ թեմա» ծրագրի դիտման սրահում: Վազգեն Մանուկյանը համոզված կանխատեսեց, որ հայաստանյան ներկա իրավիճակը, որ բնորոշվում է «կարկատած կայունություն» արտահայտությամբ, տեւական չէ, եւ մայիսից մեզ սպասում են փոփոխություններ. «Մայիսին լրանում է ժամանակը, երբ Քոչարյանի եւ ԱԺ-ի մանդատը հավասարվում են: Նա կարող է փոփոխություններ կատարել կառավարության մեջ կամ լուծարել ԱԺ-ն», ի մի բերեց Վազգեն Մանուկյանն՝ առաջարկելով քաղաքական ուժերին, ինչպես նաեւ նրանց ընտրազանգվածին սպասել եւ տեսնել, թե ինչպիսի ընթացք կունենան այս երկու իրադարձությունները: Նա հնարավոր համարեց կառավարության եւ ԱԺ փոփոխությունը միաժամանակ՝ որպես փոխկապակցված երեւույթ: Վազգեն Մանուկյանը հանդիպել է հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին, եւ ըստ ամենայնի նրանց մտքերի փոխանակությունը ԱԺՄ նախագահին հույս է ներշնչել, որ ներկա վիճակը ստատիկ չէ եւ այլեւս չի կարող շարունակվել:

Վարչապետ Արամ Սարգսյանի աշխատանքը նա դրական չգնահատեց, քանզի վերջինս հնարավորություն չունի երկիրը դուրս բերելու ճգնաժամից: Գործունյա վարչապետ լինելու համար փորձառություն է անհրաժեշտ, կյանքի ճանապարհ պետք է անցնել: Այն պնդումը, թե վարչապետը որոշակի հենարան, հիմք ունի ԱԺ-ում՝ ի դեմս «Միասնություն» խմբակցության, որը կպաշտպանի իր վարչապետին մինչեւ վերջ, Վազգեն Մանուկյանը պատասխանեց. «Իշխանության հիմքը եթե ժողովուրդը չէ, ապա դա հիմք չէ»: Մեր հարցին՝ եթե իրեն առաջարկվի զբաղեցնել վարչապետի պաշտոնը, ապա ինչպիսի՞ն կլինի իր վճիռը, Վազգեն Մանուկյանը խուսափողական պատասխանեց, թե դա հիպոթետիկ հնարավորություն է, ուստի դեռեւս պարկեշտ չէ մանրամասնել:

Սարդարապատյան հայցի համախմբումը վարչապետի շուրջ նա համարեց մարտավարական քայլ, որի հետեւանքները չեն կարող լուրջ քաղաքական նշանակություն ունենալ, որովհետեւ վարչապետը, կառավարությունը եւ խորհրդարանական կուսակցությունները միասնական ծրագրի շուրջ չեն համախմբվել, այլ եղել է պարզապես բարի նպատակների վերաբերող փաստարկը: ԱԺՄ նախագահը միաժամանակ շեշտեց, որ իրենց կուսակցության միակ առաջադրյալ նախարար Դավիթ Վարդանյանն արդեն մշակել է պետական ունեցվածքի տնօրինման իր հայեցակարգը, որը քննարկվել է կուսակցությունում եւ շուտով կդրվի ԱԺ խմբակցությունների սեղանին: Պետական ունեցվածքի տնօրինման նախարար Դավիթ Վարդանյանը, Վազգեն Մանուկյանի համոզմամբ, արդյունավետ լուծումներ է առաջարկում իր ոլորտում:

Վազգեն Մանուկյան. «Եվս մի քանի ամիս ժամանակ տանք իշխանավորներին»

Նրանց խելքի գալու հույսը սպառված չէ՞

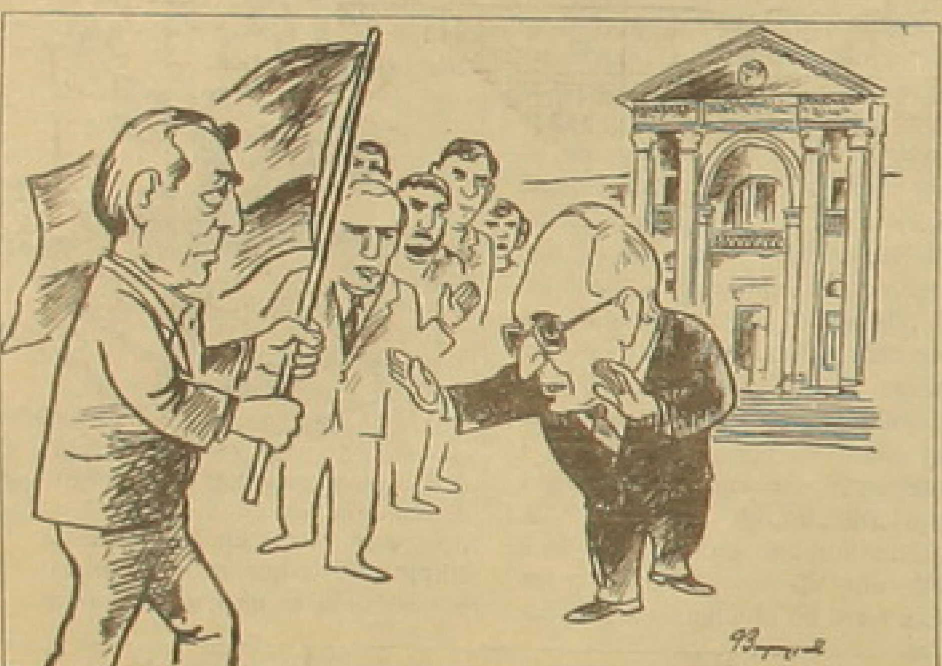

Չեմ կարծում, որ նման հրահանգ կտար Սամվել Բաբայանը

«Այն, ինչ կատարվում է Ղարաբաղում, նոր չի սկսվել, դա հնուց ի վեր եկած Ղարաբաղի հիվանդությունն է, եւ դուք՝ լրագրողներդ (գուցե քաղաքական գործիչները-Ն. Դ.), կամավոր տաբու եք դրել՝ այդ մասին չխոսել: Քանի ընթանում է նախաքննությունը, չեմ կարող դատողություններ անել, թե ով է կազմակերպել մահափորձը Արկադի Ղուկասյանի հանդեպ, բայց չեմ կարծում, որ նման հրահանգ կարող էր տալ Սամվել Բաբայանը՝ ոչ թե հաշվի առնելով նրա բարոյական նկարագիրը, այլ գիտենալով, որ նա այնքան խելք կունենար՝ նման քայլի չդիմելու», անդրադառնալով ղարաբաղյան ճգնաժամին՝ արձանագրեց Վազգեն Մանուկյանը: Ըստ նրա, ԱԺՄ խմբակցությունում այս խնդիրը քննարկվել է, եզրակացությունը միակն է՝ դեպքերի նման զարգացումից շատ մեծ արագությամբ թուլանում է եւ Հայաստանը, եւ Ղարաբաղը: Սամվել Բաբայանի անմեղության համոզումը Վազգեն Մանուկյանն անձամբ հայտնել է նաեւ հիվանդանոցում գտնվող Արկադի Ղուկասյանին:

Մեր բոլոր դժբախտություններում դրսի ուժերի միջամտություն տեսնելու ձգտումը Վազգեն Մանուկյանը համարեց կործանարար, քանզի հայերի դժբախտությունն է, «Որ մենք միշտ ասել ենք, թե դրսում կան ուժեր, որ կործանում են մեր երկիրը, ամեն ինչ բացատրվել է դրանով: Եթե որեւէ արժեքի իշխանությունը չի ենթարկվում, եթե մենք այնքան թույլ ենք, որ չենք կարողանում դիմակայել, ապա դա մեր մեղքն է եւ անիմաստ է մեր գոյությունը», պնդեց ԱԺՄ նախագահը՝ ընդգծելով, թե ինքը բնավ չի կարծում, որ Հայաստանն այլեւս չի կարող դիմակայել մեր տարածաշրջանում Հայաստանին նետված մարտահրավերներին: Նա նշեց, որ Հարավկովկասյան տարածաշրջանում անհնար է ապրել իբրեւ թոշակառու ազգ, պետք է նախանձախնդիր լինել՝ պայքարելու սեփական իրավունքների համար եւ ոչ թե թողնել-հեռանալ երկրից: Զեկուցումը բավական զգացական էր, համբերությունը սպառած քաղաքական գործչի. «Մարդիկ երբեմն էլ պետք է անգամ գժություններ անեն, ոչ թե թողնեն, գնան»: ԱԺՄ նախագահը տակավին համոզված է, որ կան բոլոր բարենպաստ պայմանները երկիրը բարձրացնելու: Հայաստանում արդեն «վհուկ էլ չկա, որսորդ էլ չկա»: Հետեւաբար ենթադրելի կամ իրական վհուկների որս մեզանում այլեւս չի կարող ծավալվել: Կլանային համակարգի դեմ, ըստ Վազգեն Մանուկյանի, պետք է պայքարել ոչ թե ջարդելով, այլ հավասար պայմաններ եւ մրցակցություն ստեղծելով: Օրվա ամենակարեւոր շեշտադրումը. «Անհատները, որ պատահական մարդիկ են, ցածր ինտելեկտի տեր, իշխանության համար, անձնական շահի, փողի համար կործանում են եւ երկիրը, եւ Ղարաբաղը... Մի օր մենք ուղղակի հայրենիք չենք ունենա»: Վազգեն Մանուկյանն իրեն դիտորդ չի համարում: Կա հայի վերջին խելքը, եւ պետք չէ սպասել նոր ընտրություններին ընդառաջ, ընտրությունն է այն միակ մեխանիզմը, որը միշտ թույլ է տալիս, որ ասպարեզ գան առավել ընդունակները: Եվ խնդիրը ամենափրկիչ ծրագրի որոնումը չէ, վճռականն այն է, որ քաղաքական ուժերը գտնեն եւ առաջ մղեն ծրագրերն ի կատար ածելու ընդունակ մարդկանց: Կառավարությունը, Ազգային ժողովը եւ նախագահական իշխանությունը պետք է ժողովուրդը ձեւավորի:

ՆԱՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

ԴԱՏ

Դատախազությունը կատակել չի սիրում

Սկիզբը էջ 1

Վանո Սիրադեղյանի դատապաշտպանը պնդում էր, որ առաջին հերթին պետք է իր եւ իր պաշտպանյալի միջնորդությունը քննարկվի, եւ նիստը հետաձգվի: Տուժողի միջնորդության մասին այն կարծիքին էր, որ դա, ըստ էության, դատախազության միջնորդությունն է՝ պատրաստված Աղվան Հովսեփյանի կողմից: «Ո՞վ կարող է ԱԺ կանոնակարգին դեմ գնալ եւ դատարանում որոշել, թե անձեռնմխելիություն ունեցող անձին ո՞վ պետք է դրանից զրկի»: Դատապաշտպանն առաջարկեց ընդհատել նիստը եւ պարզել Սիրադեղյանի առողջական վիճակը, որից հետո ծանոթանալ դատախազության ներկայացրած կալանավորելու հիմքերին:

Այնուհետեւ, դատավարության մասնակիցներն սկսեցին վիճարկել, թե առաջինն ո՞վ ներկայացրեց միջնորդությունը, որից էլ պետք է սկսել քննարկումը: Պաշտպանական կողմը տարակարծիք էր այս հարցում. փաստաբան Ռ. Բալաբանյանը պաշտպանեց տուժողի միջնորդությունը. «Ինձ մոտ տարակուսանք է ծնում դատարանի այն տեսակետը, թե չի կարող փոխել խափանման միջոցը»: Դատապաշտպաններից Սուսաննա Գեւորգյանը պնդեց, որ, իրոք, անհավասար պայմաններ են ստեղծված ամբաստանյալների միջեւ եւ առաջարկեց՝ եթե հնարավոր չէ Վանոյին կալանավորել, ուրեմն մյուսներին պետք է բաց թողնել: Դատապաշտպաններից Սոս Սկրտչյանը նույնպես պնդեց, որ տուժող Ռաֆայելյանի միջնորդությունը պետք է քննարկել ու պատասխան տալ: Մյուսներն ըստ էության պահպանողական դիրքորոշում դրսեւորեցին՝ հայտնելով, որ այդ վիճակն իրենց չի անհանգստացնում կամ որեւէ կարծիք չունեն:

Նախագահողն սպասվածից ավելի մտահոգ էր Սիրադեղյանի առողջությամբ. «Ախր, Վ. Սիրադեղյանը հիվանդ է», եւ պահանջեց ազատել դահլիճը ու շտապ օգնություն հրավիրեց: Վ. Սիրադեղյանն իսկապես տագնապած էր եւ եթե վատառողջ: Ակնհայտորեն, կատարվածից հետո խուճապային տրամադրության մեջ էր ընկել, ինչը մատնում էր նաեւ նրա արտաքինը: Երեկվա իրավիճակը հաստատում էր շրջանառվող տեղեկությունները, որ Սիրադեղյանին կալանավորելու հարցն օրակարգից հանված չէ: Երեկ տարածվեց եւս մեկ լուր՝ իբր ամբաստանյալ Վահան Հարությունյանն այս անգամ էլ փախուստի է դիմել:

Ինչեւէ: Բժշկական զննումը կատարվում էր նախագահողի, պետական մեղադրողների ու Վ. Սիրադեղյանի դատապաշտպան Վանյա Սուքիասյանի մասնակցությամբ: Կես ժամ անց մասնակիցներին հրավիրեցին դահլիճ, բժշկուհին տեղեկացրեց, որ բարձրացել է ամբաստանյալի արյան ճնշումը՝ 190-110, որից հետո նրան առանձնացնելով ներարկում կատարեցին: Բժշկուհին ավելացրեց, որ ամբաստանյալ Սիրադեղյանը դատական նիստին կարող է մասնակցել երկու ժամից ոչ շուտ, որից օգտվելով նախագահողը հայտնեց, որ անհրաժեշտ է հետաձգել դատական նիստը՝ Սիրադեղյանին ապաքինվելու հնարավորություն տալով, իսկ այդ ժամանակամիջոցը պաշտպանական կողմը կարող է օգտագործել դատախազության ներկայացրած փաստաթղթերին՝ Սիրադեղյանին կալանավորելու հիմնավորումներին ծանոթանալու համար: Բավականին ժամանակ է, ինչ փաստաթուղթը դատարանի տրամադրության տակ է, սակայն դատապաշտպանները մինչեւ երեկ հետաքրքրություն չէին ցուցաբերել դրանց նկատմամբ, եւ միայն երեկ Վանյա Սուքիասյանը դրանց ծանոթանալու ցանկություն հայտնեց: Այս հանգամանքը նույնպես չվրիպեց Աղվան Հովսեփյանի ուշադրությունից, եւ նա հայտարարեց, որ փաստաբանը լիարժեք չի կատարում իր պարտականությունը՝ «եթե ուզում էին ծանոթանալ՝ թող հետաքրքրվեին»: Այնուամենայնիվ, նախագահողը մնաց իր տեսակետին եւ դատական նիստը հետաձգեց մինչեւ երկուշաբթի:

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Արտագնա նիստ Սյունիքում

ՍՅՈՒՆԻՔ, 30 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ վարչապետ Արամ Սարգսյանի գլխավորությամբ աշխատանքային այցով մարտի 31-ից ապրիլի 2-ը Սյունիք կայցելեն կառավարության անդամները: Այցելության առաջին օրը՝ մարտի 31-ին նախատեսվում են հանդիպումներ՝ Սիսիանի եւ Գորիսի տարածաշրջաններում, մասնավորապես նրանք կծանոթանան Որոտան-Արփա թունելի շինարարությանը, կլինեն Նորավան գյուղի սերմնաբուծական կենտրոնում, կծանոթանան Սիսիանի հիմնախնդիրներին: Իսկ Գորիսի թիվ 3 միջնակարգ դպրոցում կրթության բնագավառի աշխատակիցների հետ հանդիպումից հետո Գորիսի քաղաքապետարանում կհանդիպեն տեղական ինքնակառավարման մարմինների ներկայացուցիչների հետ: Ապրիլի 1-ին կառավարական պատվիրակությունը կմեկնի Մեղրի, որտեղ կմասնակցի Հայաստանի սոցիալական ներդրումների հիմնադրամի կողմից վերակառուցված Նյուվադի-Ալվանք-Շվանիձոր համայնքների ոռոգման համակարգերի բացման արարողությանը, այնուհետեւ նախատեսված է հանդիպում բնակչության հետ: Նույն օրը ՀՀ վարչապետը կայցելի նաեւ Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատ, իսկ ապրիլի 2-ին Կապանի մշակույթի կենտրոնում տեղի կունենա կառավարության արտագնա նիստը, որտեղ նախատեսված է լսել նաեւ Սյունիքի մարզպետ Ռոման Նավասարդյանի 1999 թ. կատարած աշխատանքների մասին հաշվետվությունը: Արտագնա նիստին հրավիրված են նաեւ հանրապետության մարզպետներ:

«Շաքարախտի ազգային ծրագիր»

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ներկայումս աշխարհում շաքարախտով հիվանդ է մոտ 100 միլիոն մարդ, եւ շաքարախտն այսօր երրորդ տեղն է գրավում այն հիվանդությունների շարքում, որոնցից մարդիկ ամենաշատն են մահանում: Այս տվյալները հրապարակվեցին մարտի 30-ին Երեւանում անցկացված «կլոր սեղանի» ժամանակ, որը նվիրված էր «Շաքարախտի ազգային ծրագրի» քննարկմանը:

«Կլոր սեղանի» մասնակիցները նշեցին, որ ներկայումս Հայաստանում կա մոտ 35 հազար շաքարախտով հիվանդ, որոնցից հիվանդանոցներում ստացիոնար անվճար բուժում ստանալու հնարավորություն ունեն միայն շատ ծանր վիճակում գտնվողները, իսկ միջին ծանրության հիվանդները զուրկ են այդ հնարավորությունից: Ներկաների կարծիքով, անհրաժեշտ է անվճար բուժվելու հնարավորություն տալ նաեւ միջին ծանրության հիվանդներին, որպեսզի վերջիններիս մոտ հիվանդությունը չխորանա, քանի որ միջին ծանրության հիվանդներին օգնություն ցույց տալը գումարային առումով ավելի մատչելի է, քան արդեն ծանր վիճակում հայտնված անձանց: Շաքարախտով հիվանդ անձանց համար կարեւոր է նաեւ դիետիկ սննդի առկայությունը. Հայաստանում այժմ արտադրվում են դիետիկ հաց եւ սոյայից պատրաստված մթերքներ: «Կլոր սեղանի» մասնակիցները կարեւորեցին նաեւ հանրապետությունում շաքարախտով հիվանդների ազգային ռեգիստրի ստեղծումը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Թ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562863, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Տնօրեն
ՀՐԱՅՐ ԶՕՐԵԱՆ /հեռ. 529353
Համակարգչային ծառայություն /562941
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Այս երկրում գոնե մի անգամ պե՞տք է կատարվի ճիշտ սեփականաշնորհում

Ֆոնդային բորսայի նախագահին ստիպված հույսը դրել է լրատվամիջոցների ըմբռնման վրա, քանի որ այդ նույն մեխանիզմն առաջարկվել է ԱԺ-ին՝ բաշխիչ ցանցերի սեփականաշնորհման վերջին քննարկումների ժամանակ ու կառավարությանը, իսկ վերջիններիս պատասխանը մինչ այժմ «մեռելային լռությունն» է: Սեդրակ Սեդրակյանը գտնում, պն-ցումն է ու ըստ այդմ էլ, ամենահարմար գին տվողին ընտրելը: Այդ դեպքում ոչ ոք չի կարող մեղադրել որեւէ մեկին: Սեդրակյանի մեխանիզմով, հեղինակի պնդմամբ կապահովվեն մի քանի կարեւոր պայմաններ. սեփականաշնորհումն իրականացնել ազատ մրցակցային պայմաններում, ձեւավորել ազատ շուկայական գին, ապահովել կորպորատիվ կառավարման մեխանիզմ, պահպանել վերահսկիչ փաթեթը պետության ձեռքում, մանր բաժնետերերի առկայության դեպքում (մինչեւ 34 ամենաբարձր գին առաջարկողին առաջարկվում է ակցիաների 34 տոկոսը, երկրորդ տեղում ընտրված ընկերությանը՝ գումարած 5 տոկոս ավել ներդրում, երրորդին՝ եւս գումարած հինգ տոկոս ավել ներդրում. այսպիսով՝ որոշվում է ամենաբարձր միջին գինը: «Ինչո՞ւ 34 տոկոսը» հարցին Ս. Սեդրակյանը պատասխանեց, որ բաժնետոմսերի մեկ երրորդը ձեռք բերած ընկերությանը վերապահվում է կառավարման լծակը, իսկ 51 տոկոսը պետության ձեռքում մնալը ենթադրում է, որ հսկիչ փաթեթը մնում

Ալե՜ հոպ... եւ բաշխիչ ցանցերը կսեփականաշնորհվեն ամենաճիշտ ձեւով

Սեդրակ Սեդրակյանն առաջարկում է էներգետիկ բաշխիչ ցանցերի վաճառքի իր մեխանիզմը

Մինչ ԱԺ-ն ու կառավարությունը փնտրում են էներգետիկ բաշխիչ ցանցերի վաճառքի ամենաօպտիմալ տարբերակը, լրատվամիջոցները նորանոր փաստեր են հայտնաբերում այդ վաճառքի մանրամասների ու մութ կետերի վերաբերյալ, մասնակից ընկերությունների «հովանավորներն» էլ վերջնագրեր են ներկայացնում կառավարությանը. Երեւանի ֆոնդային բորսայի նախագահ Սեդրակ Սեդրակյանը ներկայացնում է սեփականաշնորհման շուկայական իր մեխանիզմը բորսայում արժեթղթերի վաճառքի «պարզ, հասկանալի ու իսկապես թափանցիկ» ճանապարհով: Երեկ պրն Սեդրակյանը լրագրողներին բաժանեց այդ մեխանիզմի մասին փաստաթուղթը, որտեղ մանրամասն, կետ առ կետ շարադրված են սեփականաշնորհման փուլերը բորսայի միջոցով (այսուհետեւ «Սեդրակյանի մեխանիզմ»-Գ. Մ.):

դում ու հաստատում է, որ իր մեխանիզմը ամենաճիշտն է, մնում է միայն տրամադրվածություն ցուցաբերել (ինչը սխալն անելու մեջ չէ, այլ սխալներն ուղղելու) ու Հայաստանում գոնե մեկ անգամ կատարել ճիշտ սեփականաշնորհում, ասել է թե բորսայական մեխանիզմով, ինչը կատարվում է ամբողջ աշխարհում, բացի Հայաստանից: Հիշեցնենք, որ Սեդրակ Սեդրակյանը, ինչպես ինքը ձեւակերպեց՝ արդեն 5-6 տարի գրում ու փորձում է ապացուցել, թե «պարոնայք իշխանավորներ, դուք ընտրել եք սեփականաշնորհման սխալ ճանապարհը, կա ամենաճիշտ ու փորձված ճանապարհը՝ ձեռնարկությունների վաճառքը բորսայի միջոցով արժեթղթերի արդար գնագոյացման ճանապարհով, որտեղ կբացառվեն այն բոլոր սխալները, որոնք եղել են մինչեւ այժմ»: Շուկան պետք է որոշի ձեռնարկության արժեքը եւ ոչ թե պետությունը, այսինքն՝ չինովնիկները, որոնք հաճախ պայմանների ու պայմանագրերի տողատակերում գործարքի մեջ են մտնում հնարավոր գնորդի հետ: Իսկ ի՞նչ է արվել ու արվում բաշխիչ ցանցերի դեպքում. բաշխիչ ցանցերի մրցութային մեխանիզմը մշակելու համար հրավիրվել է մի արտասահմանյան խորհրդատվական ընկերություն, կնքվել է նրա հետ մոտ 700 հազար դոլարի պայմանագիր եւ առանց հաշվի առնելու տեղական մասնագետների կարծիքը, որոշվել են մրցույթի պայմանները: Հենց այստեղ էլ, ըստ Ս. Սեդրակյանի, կատարվել է ամենամեծ սխալը: Նախօրոք դրվել են այնպիսի պայմաններ ու չափանիշներ, ըստ որոնց ընտրությունը կարող է կանգ առնել ուզածդ ընկերության վրա: Արդյունքում՝ 15 ընկերություններից 10-ը մրցույթից դուրս են մնացել: «Իսկ ո՞վ ասաց, որ այդ տասի մեջ չէր ամենահարմար գնորդը», հարցնում է բորսայի նախագահը:

«Ո՞վ ասաց, որ...»

Այս հարցը Ս. Սեդրակյանը տալիս էր ամբողջ ասուլիսի ընթացքում: Ասենք՝ «ո՞վ ասաց, որ մասնակից ընկերությունը պետք է անպայման ունենա էներգետիկ համակարգում աշխատանքի փորձ»: Կամ, ո՞վ ասաց որ, ասենք, Քըրքորյանը կամ մի 40-ամյա ապագա Քըրքորյան չի կարող մասնակցել այդ մրցույթին: Ի վերջո, կարեւորն այն չէ, թե ով կմասնակցի մրցույթին՝ ռուսակա՞ն ընկերություն, ճապոնակա՞ն, թե՞ ամերիկյան: Կարեւորը արդար գնագոյա-

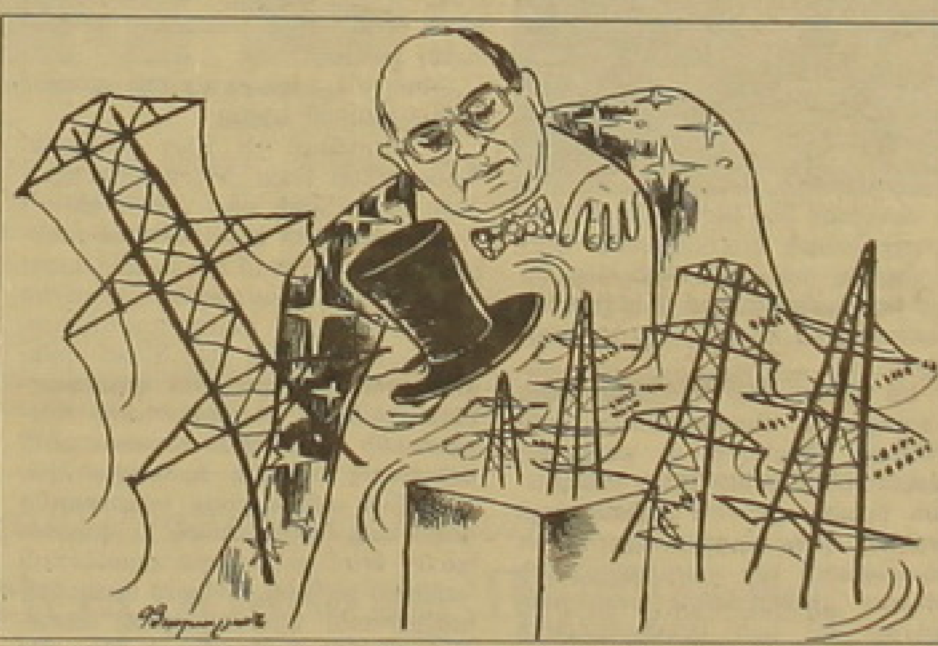

տոկոս) ապահովել փոխադարձ վերահսկողություն, ապահովել ներդրումների անհրաժեշտ չափի մրցակիցների կողմից եւ ամենակարեւորներից մեկը՝ Հայաստանի պայմաններում բացառել պետական պաշտոնյաների միջամտությունները: Վերջին կետի հետ կապված՝ «դուք հիմա կասեք, թե անհնար բան եմ ասում», կատակեց Սեդրակյանը ու փորձեց հավատացնել, որ իր մեխանիզմը կբացառի սուբյեկտիվիզմը, քանի որ ամեն ինչ կորոշի շուկան, իսկ պետությունն իր պայմանները կամ քաղաքականությունը կթելադրի լիցենզիայում: Այդ ամենի համար Սեդրակյանն ունի զուտ տնտեսագիտական հիմնավորումներ. «Հավատացեք, ես ֆոկուսնիկ չեմ, այլ տնտեսագետ»: Պարզ ասած, ֆոնդային բորսայի նախագահը չի առաջարկում ինչ-որ աճպարարություն, այսինքն՝ «ալե՜ հոպ... եւ բաշխիչ ցանցերը միանգամից ճիշտ ձեւով կսեփականաշնորհվեն», այլ միանգամայն իրատեսական, փուլային տարբերակ:

Ո՞րն է «Սեդրակյանի մեխանիզմի» էությունը

Դրա ամենահանրամատչելի բացատրությունը մոտավորապես այսպիսին է. 4 բաշխիչ ցանցից ընտրվում է մեկը, նշանակվում է որեւէ A գին (կարեւոր չէ՝ 20 հազա՞ր, թե 5 մլն): Այդ A գինն ունի 100 տոկոս: Թողարկվում է 1000 ակցիա՝ յուրաքանչյուրը 0,1 տոկոսի: Ակցիաները փուլ առ փուլ հանվում են շուկա՝ վաճառքի: Դրան կմասնակցեն չինական, ճապոնական ընկերություններ, ՌԱՈ ԵԷՍ-ը, թե «Իտեռան», կարեւոր չէ. վաճառքի արդյունքում ստեղծվում է 0,1 տոկոսի գինը: Ընտրվում են երեք ընկերություններ, ու երկրորդ փուլում

է պետության ձեռքում, որն էլ ամեն րոպե կարող է ցանկացած սխալի դեպքում իր «վետոն» դնել, կամ, նորմալ ներդրումների դեպքում, իր 51 տոկոս «ոսկե ակցիայից» մի մասը նորից վաճառքի հանել: Մի խոսքով՝ հնարավորություն է տրվում սեփականաշնորհումն իրականացնել երկու փուլով՝ ապապետականացում, ապա՝ սեփականաշնորհում: Մինչդեռ «մեր խելոք իշխանավորները» ուզում են առանց գլխացավանքի միանգամից վաճառել 4 ընկերությունն էլ ու ձեռքերը լվանալով քաշվել մի կողմ:

Ինչո՞ւ չեն ուզում օգտագործել այս մեխանիզմը

Այս ամենից հետո հարց է առաջանում. ինչո՞ւ չի ընդունվում Սեդրակյանի մեխանիզմը: Պատասխանը պարզ է՝ դա ձեռնտու չէ վաճառողներին, քանի որ չեն կարող թելադրել իրենց պայմանները, զուտ տնտեսական խնդրում (այն է՝ հնարավորինս հաջող սեփականաշնորհում) շահարկել քաղաքական խաղաքարտեր: Ո՞վ ասաց, որ, օրինակ, «Իտեռան» պատրաստ չէ մասնակցել շուկայական վաճառքին եւ խռոված կդադարեցնի Հայաստանին գազի մատակարարումը: Ըստ Սեդրակյանի, իր առաջարկած մեխանիզմով ոչ ոք չի հարցնի, թե ինչո՞ւ ակցիաները վաճառվեցին ռուսներին, չինացիներին կամ բանգլադեշցիներին: «Տնտեսական դաշտ պետք է տեղափոխել էլցանցերի սեփականաշնորհման հարցը», ասաց Ս. Սեդրակյանը, եւ ոչ թե քաղաքական դաշտում, պատկերավոր ասած՝ «բազար անել»:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՔՈՅԱՆ

ԷՆԵՐԳԱԿԻՐՆԵՐ

«Ռուսգազարդը» կշարունակի՞ գազի անխափան մատակարարումը

Երբ Հայաստանն անվճարունակ է

Այսօր «Ռուսգազարդի» եւ «Իտեռայի» ղեկավարության հետ բանակցությունները կավարտվեն, եւ երեւան կվերադառնան մեր էներգետիկայի նախարարության, «Հայռուսգազարդի» ներկայացուցիչները, որոնք Ռոլանդ Ադոնցի գլխավորությամբ երկուշաբթի օրվանից փորձում են երկարաձգել ստացված գազի դիմաց վճարումների ժամանակացույցը, քանզի առայժմ Հայաստանն անվճարունակ է: Կհաջողվի՞ հայկական կողմին ապահովել գազի անխափան մատակարարումը, պարզ կդառնա այսօր: Մեր այս պատվիրակության բանակցությունները ըստ ամենայնի կհաջողեն, քանզի առջեւում Հայաստանի էներգետիկ բաշխիչ ցանցերի սեփականաշնորհումն է, որի գնման հավակնորդներից մեկը «Իտեռա» ընկերությունն է, բայց տեւական ժամանակաշրջանի համար չլուծված հարցերը բավականաչափ շատ են: Փաստենք նաեւ, որ Հայաստանում վերջերս «Ռուսգազարդի» եւ «Իտեռայի» հանդեպ իրարամերժ վերաբերմունք է ձեւավորվում. ԱԺ-ում «Ռուսգազարդի» ստեղծման գործարքը բացասական է գնահատվում, թեեւ էներգետիկայի նախարարությունը միանշանակ համարում է հաջողված առեւտրային գործարք: Էներգետիկայի նախարար Դավիթ Զադոյանը եւ փոխնախարար Կարեն Գալուստյանը **«Ազգին»** հավաստեցին, որ «Իտեռան» լուրջ միջոցների տեր ազդեցիկ ընկերություն է, որի միջոցով Հայաստանը հնարավորություն կարող է ստանալ տեր դառնալ ու գազի սեփական հանքավայրերի, եթե, իհարկե, հայթայթենք համապատասխան միջոցներ: Դավիթ Զադոյանը հայտնեց, որ «Իտեռան» դեռ տարեվերջին առաջարկել էր մեզ 50 մլն դոլարի շրջանակում կատարել առաջին ներդրումը եւ տեր դառնալ Սուրգուտում գազի նոր գործարկվող հանքավայրի: Հայաստանն առայժմ գումար չունի ոչ միայն գազի հանքավայր գնելու, այլեւ ստացված գազի դիմաց վճարումներ կատարելու:

Ն. Դ.

Բացվեց Հայաստանի ամերիկյան առեւտրի պալատը

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Երեւանում պաշտոնապես հիմնադրվեց Ամերիկյան առեւտրի պալատը (AmCham-Armenia): Ինչպես հայտնվեց այս առթիվ «Արմենիա» հյուրանոցում կազմակերպված ընդունելության ժամանակ, կազմակերպության հիմնադիր անդամներն են Հայաստանում գործող ամերիկյան եւ հայկական հաջողակ ընկերություններ՝ «Արմենիա» հյուրանոցային համալիր, AATV, HSBC Հայաստան բանկ, Հայ-ամերիկյան հետազոտական, Seaborn International, Silk Road Investments, Միջազգային Իրավական խորհրդատվություն, Արարատի կոնյակի, գինու, օղու գործարան: Գործադիր տնօրենն է տիկ. Նանիկ Մելքոնյանը:

Հայաստանում ԱՄՆ-ի դեսպան Մայքլ Լեմոնը հայտարարեց, որ դեսպանատունը ակնկալում է սերտորեն համագործակցել պալատի հետ՝ հույս ունենալով, որ այն կնպաստի հայ-ամերիկյան տնտեսական համագործակցությանը եւ տարածաշրջանի գործարար կապերի բարելավմանը:

Հաղորդվում է, որ պալատը սկսել է անդամության ընդլայնման արշավը, ձգտելով դառնալ Հայաստանում գործարարության բարելավմանն ուղղված արդյունավետ միջոց:

Երբ թույնն էլ է հաց տալիս

«Գյուղատնտեսական բարեփոխումներին աջակցելու ծրագրի» շրջանակներում, որը հաստատվել է ՀՀ կառավարության եւ Համաշխարհային բանկի կնքած պայմանագրով եւ վավերացվել ՀՀ ԱԺ-ի կողմից, ՀՀ գյուղնախարարության ագրոբիզնեսի զարգացման կենտրոնն է կանոնակարգելու Հայաստանում թունաքիմիկատների, բույսերի պաշտպանության միջոցների շուկան: Այսպիսով, պաշտպանության միջոցների ներկրումն ու օգտագործումը որակվում են որպես պետական նշանակության հիմնախնդիր: Դա միանգամայն արդարացի է. ագրարային հատվածի արտադրողականության բարձրացումն ուղղակիորեն կապված է զգալի կորուստ պատճառող վնասատուների ժամանակին ոչնչացման հետ:

«Վերջերս թունաքիմիկատները Հայաստան էին ներկրվում հիմնականում Ռուսաստանից եւ Ղազախստանից, ասում է կենտրոնի տնօրեն Արմեն Դավթյանը: Ցավոք, այդ բիզնեսով հաճախ զբաղվում էին պատահական մարդիկ: Եղել են դեպքեր, երբ նրանք բերել եւ վաճառել են ժամկետանց քիմիկատներ: Իսկ գյուղացիները գնում էին եւ արդյունք, իհարկե, չէին ստանում: Հակառակը՝ զգալի վնասներ էին կրում: Մյուս կողմից, ամենայն սրությամբ ծառացավ սպառողին հասնող սննդի անվտանգության խնդիրը»:

Ագրոբիզնեսի զարգացման կենտրոնն ամռանը հայտարարել էր մրցույթ՝ փորձառու եւ գիտակ մասնագետներ հավաքագրելու նպատակով: Մրցույթում հաղթած 13 մասնագետներ աշխատանքի անցան մարզերում՝ որպես դիլերներ: Նրանք ունեին նաեւ գրավի առարկա՝ վարկ ստանալու համար: Կենտրոնի աջակցությամբ նրանց համար կազմվեցին բիզնես-պլաններ, որոնց հիման վրա բանկերը վարկային գիծ բացեցին: Գումարները նախատեսվում էին ամերիկյան «Նովարգիս», ՖՄՍ (Շվեյցարիա), գերմանական ԲԱՍՖ եւ «Բայեր» բույսերի պաշտպանության միջոցներ արտադրող նշանավոր ընկերություններից թունաքիմիկատներ ձեռք բերելու համար: Ֆինանսական օժանդակության ծավալը կազմեց 254 հազար դոլար, որից 100 հազարը հատկացրեց Համաշխարհային բանկը, իսկ 154 հազարը՝ ԱՄՆ գյուղդեպարտամենտի մարկետինգի աջակցման ծրագիրը: Զուգահեռաբար դիլերները միավորվեցին իրավաբանական անձանց կամավոր ասոցիացիայի մեջ, որն էլ կզբաղվի Հայաստանում թունաքիմիկատների հետ կապված հարցերի կանոնակարգմամբ:

Առաջին խմբաքանակը՝ 8 տոննա քիմիկատ «Նովարգիսից» եւ ՖՄՍ-ից, արդեն հասցվել է Հայաստան, շուտով կհասնի «Բայերի» ու ԲԱՍՖ-ի արտադրանքով մեքենան: Այսպիսով, հանրապետություն առաջին անգամ ներկրվում են թարմ պեստիցիդները, որոնք թողարկված են 2000 թ.:

Նոր քիմիկատները նախկինում բերածներից էժան են: Դա բացատրվում է արտասահմանյան ընկերությունների դիրքորոշմամբ. ձգտելով ամրապնդվել հայկական շուկայում, նրանք պատրաստ են որոշակի զեղչերի: Քիմիկատները վաճառվում են 1 եւ 10 կիլոգրամանոց տարաներով: Դիլերներն իրենք են հասցնում ապրանքը գյուղացիներին, որպեսզի այն ֆերմերները, որոնց մոտ դեռեւս մնացել են հին ու անպետք քիմիկատներ, չփորձեն ձեւի համար մի քիչ նորից գնել, իսկ հինը ծածուկ վաճառել:

«Մենք չափազանց լուրջ ենք մոտեցել անհրաժեշտ պեստիցիդների ընտրությանը, հավաստիացնում է պրն Դավթյանը: Հաշվի ենք առել, օրինակ, թե որ մարզում ինչպիսի մշակաբույսերի հիվանդություններ են տարածված: Հաշվարկել ենք նաեւ այն ֆերմերների թիվը, որոնք ի վիճակի են հաշիվը մարել: Չէ՞ որ ծրագրի իրագործմանը մասնակցող դիլերներն իրենց սեփականությունն են գրավ դրել»:

Անշուշտ, քաղաքակիրթ ներկրման կանոնակարգումը մեծապես կախված է նաեւ որակյալ օրենսդրական դաշտից: Ցավոք, այսօր Հայաստանն ունի միայն առաջին ընթերցմամբ ընդունված «Բույսերի պաշտպանության մասին» օրենքը: Մասնագետները հուսով են, որ առնվազն մինչեւ ս. թ. մայիս-հունիսին օրենքը կընդունվի երկրորդ ընթերցմամբ եւ վերջապես ուժի մեջ կմտնի:

ԱՇՈՏ ՎԱՐԵԳՐԴՅԱՆ

ՄՈՍԿՎԱ

Կարեն Բրուտենց. Ես ինձ միշտ եւ ամենուրեք հայ եմ զգացել

Մոսկվայում լույս են տեսել խորհրդային նշանավոր տեսական-կուսակցական գործիչ, ԽՄԿԿ կենտկոմի միջազգային բաժնի վարիչի նախկին առաջին տեղակալ, Գորբաչովի նախկին խորհրդական Կարեն Ներսեսի Բրուտենցի հուշերը «Тридцать лет на Старой площади» վերնագրով:

Ինչպես գրքի առաջաբանում գրում է հեղինակը, նա վկա է եղել մի քանի ժամանակաշրջանների՝ ստալինյան «հաղթանակների», խրուշչովյան «ձնհալի», բրեժնեւյան հակավերափոխումների, գորբաչովյան վերակառուցման, ելցինյան Ռուսաստանի: Անձամբ մասնակցելով շատ իրադարձությունների, շփվելով խորհրդային եւ համաշխարհային բազմաթիվ հանրահայտ լիդերների հետ, Բրուտենցը փաստական (նաեւ գաղտնի) նյութերի հիման վրա պատմում է, թե 70-80-ական թվականներին ինչպես էր իրագործվում խորհրդային քաղաքականությունը մոլորակի այն մասում, որը ժամանակին կոչվում էր երրորդ աշխարհ: Կենտկոմի միջազգային բաժնում Բրուտենցը զբաղվել է Մերձավոր Արեւելքի երկրների, այդ թվում լիբանանյան 16-ամյա կոնֆլիկտի լուծման հարցերով:

Հայերիս համար գիրքը շահեկան է այն առումով, որ Կարեն Բրուտենցը հանգամանորեն ու ջերմությամբ պատմում է իր ղարաբաղյան արմատների, որպես կենտկոմի ներկայացուցիչ ղարաբաղյան շարժման հետ ունեցած իր առնչությունների մասին: Չնայած ընդհանուր օբյեկտիվությանը, որոշ իրադարձությունների նկատմամբ հեղինակի մոտեցումներում զգացվում է ազգային պատկանելությունը:

Այսօր Կարեն Բրուտենցը «Ազգ» թերթի հյուրն է:

– Պրն Բրուտենց, երբ վերջերս հանդիպեցի Գորբաչովի նախկին օգնական, նույնպես ծագումով ղարաբաղցի Գեորգի Շահնազարովին, նրան պատմեցի, թե ինչ հիշեցի. ժամանակին հայերը դժգոհում էին, որ նա, հայ լինելով, քիչ բան է անում Արցախյան շարժման համար: Ադրբեջանցիներն էլ, ընդհակառակը, ընդվզում էին, թե նա ամեն ինչ անում է իր հայրենակիցների համար: Կուզենայի նույն հարցը տալ Ձեզ, Ձեզ նկատի ունենալով՝ ո՞ր կողմն էր ճիշտ:

– Նախ, ես աշխատում էի միջազգային բաժնում, որտեղ ներքին հարցերով չէին զբաղվում: Եվ հետո, չէր կարելի գերագնահատել իմ հնարավորությունները: Նման ազգային սուր հարցերը լուծվում էին բարձրագույն ղեկավարության մակարդակով: Առանձնակի ծառայություններ ինձ չեմ վերագրում, բայց եւ թույլ չեմ տվել սխալներ կամ արարքներ, որոնց համար զղջամ: Ես միշտ հետաքրքրվել եմ մեր ժողովրդով, նրա պատմությամբ, բախտով, միշտ եւ ամենուրեք ինձ հայ եմ զգացել: Զավակներիս՝ Կարինեին եւ Գուրգենին փորձել եմ հայեցի դաստիարակել:

– Գրքում ինձ զարմացրեց հակաադրբեջանական տոնը, որն այնքան էլ բնորոշ չէ բախվեցի հայերին:

– Ես համաձայն չեմ Ձեր գնահատականին: Պարզապես փորձել եմ անաչառորեն ներկայացնել այն իրավիճակը, որ գոյություն ուներ Ադրբեջանում այն տարիներին, երբ այդ հանրապետության ղեկավարության համենայն դեպս մի մասը վարում էր «բնիկ» բնակչությանը գերակայություն տալու քաղաքականություն: Ընդսմին՝ ոչ միայն տեղի հայության համեմատ: Ադրբեջանից իմ հեռանալու հիմնական պատճառներից մեկն էլ այդ հանգամանքն էր: Չափից դուրս նեղանում էր ոչ ադրբեջանցիների մասնագիտական, պատշոնական գործունեության շրջանակը:

Նույնիսկ ղարաբաղյան հակամարտության շրջանում Ադրբեջանի ղեկավարության գործողություններին տված իմ գնահատականները հենվում են անողոք փաստերի եւ ոչ թե զգացմունքների (առավել եւս ազգային) վրա:

– Դուք համաձա՞յն եք այն կարծիքի հետ, որ ԽՍՀՄ-ը կարող էր գոյություն ունենալ միայն տոտալիտարիզմի օգնությամբ:

– Հայտնի է, որ պատմությունը «եթե»-ներ չի սիրում: Ուստի ուղղել, թե Միությունը կարող էր գոյատեւել, «եթե»... ճիշտ չի լինի: Ճիշտ կլինի ասել այսպես՝ չարվեց այն, ինչ համենայն դեպս կարելի էր անել ԽՍՀՄ-ը փրկելու համար:

Վերակառուցման «ճարտարապետները», ձեռնարկելով պետության նորացման գործը, բնավ էլ չմտածեցին նրա բազմազգ բնույթի մասին: Եվ հենց դրանով էլ «ականապատեցին» կառուցվող ճանապարհը: Երբ բացում ենք ժողովրդավարության դուռ, պետք է մտքում ենք ստեղծում նաեւ ազգային ինքնագիտակցության վերելքի, ազգային ինքնագործունեության, ազգայնական դրսեւորումների համար, որոնք, կուտակված լինելով, պետք է պայթյունի: Ոչ ոք չմտածեց այդ մասին, ազգային հարցը արմատապես թերագնահատվեց: Կյանքն առաջ էր գնում, իսկ հարաբերությունները մնում էին նույնը: Ղազախստան, Յակուտիա, Ղարաբաղ... Ծրագրված էր 1989-ին անցկացնել պլենում ազգային հարցի շուրջ. երկու տարի ձգձգեցին: Ղարաբաղյան շարժումը կենտրոնական իշխանությանն ուղղված պահանջ էր, որ անտեսվեց: Հետեւեց Սումգայիթը... Ես բազմիցս ասել եմ՝ ԽՍՀՄ-ի փլուզման բեկումնային պահը դարձավ Սումգայիթը: «Եթե»...

Ազգային զարթոնքի պայմաններում ժողովուրդներին խոստանում էին նոր դաշնային հարաբերություններ, բայց չէին տալիս: Հիշո՞ւմ եք, Մերձբալթիկան ընդամենը տնտհաշվարկ էր պահանջում:

– Ի՞նչ կասեք Գորբաչովի մասին:

– Ինձ համար դա շատ բարդ ու հիվանդագին հարց է: Վերակառուցման ծանր բեռը, որ նա ստանձնեց, պահանջում էր նաեւ իրագործման մտածված, հստակ ուղիներ...

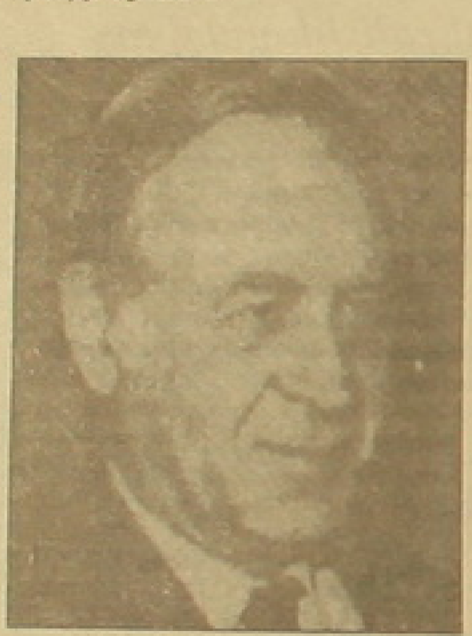

– Կենտկոմը Ձեզ ներգրավել էր Ղարաբաղի խնդրի կարգավորման գործընթացում, հատուկ առաքելությամբ եղաք Ստեփանակերտում, Բաքվում, Երեւանում: Ի՞նչ տվեցին Ձեզ այդ այցերը:

– Ես իմ հայրենի Ղարաբաղ եկա մի զգացումով, վերադարձա այլ տրամադրություններով: Պարզվեց, որ բավարար պատկերացում չունեի տեղի իրադրության մասին, լիարժեք չգիտեի այն փաստերը, որոնք պայմանավորում ու արդարացնում էին ղարաբաղցիների մահացու վիրավորանքն ադրբեջանցիներից: Եվ եթե Ստեփանակերտի ճամփին մտածում էի, թե խնդիրը կարելի է լուծել ինչ-որ ձեռնարկումներով (առանց իրական ինքնավարության հաստատումով), որ զուգահեռ դեռեւս կան փոխզիջման հնարավորություններ եւ այլն, ապա հետդարձին ինձ համակել էին բոլորովին այլ մտքեր: Համոզված էի, որ սոցիալ-տնտեսական վերափոխումներն էլ հազիվ թե որեւէ բան տան: Բաքվում մնացի մեկ օր, եւ այն զուգադիպեց Սումգայիթի ողբերգությանը: Ես այսօր էլ սահմռկում եմ այդ սոսկալի մանրամասնություններից: Մեծ կոնֆլիկտներ ունեցա Ադրբեջանի ղեկավարների հետ: Միաժամանակ զգում էի, որ այդ երկրի մտավորականության մի մասը շոկի մեջ է կատարվածից: Եվ թվում էր, որ եթե կենտրոնը խստագույնս դատապարտի այդ ոճրագործությունն ու Ղարաբաղը վերցնի իր ենթակայության տակ, գուցե մեղմվի հակամարտության բոցը: Բայց հերթական անգամ ոչինչ չարվեց:

– Իսկ ի՞նչ տպավորություն ստացաք հայաստանյան այցից:

– Երեւանում էի 91-ի հուլիսին: Հանդիպեցի նաեւ ՀՀՇ-ի ղեկավարների հետ: Ավելի շատ լսողի դերում էի եւ քարոզ չէի կարդում: Ինձ ավելի շատ հետաքրքրում էին նրանց պատկերացումներն արտաքին աշխարհի մասին: Նրանց դատողությունները, մեղմ ասած, նաիվ էին: Տհաճ տպավորություն էին թողնում զուտ-արհամարհական վերաբերմունքը Ռուսաստանի եւ անհիմն հրապուրանքն Արեւմուտքի հանդեպ: Համոզված էին, որ ԱՄՆ-ն ամենաշռայլ օգնությունը ցույց կտա Հայաստանին եւ կպաշտպանի նրան բոլոր պարագաներում: Կասկած չունեին, որ կարճ ժամանակամիջոցում կնորմալացնեն հարաբերությունները Թուրքիայի հետ: Վստահ էին, որ ի վիճակի կլինեն ստեղծելու արդիական բանակ՝ ընդունակ ինքնուրույն պաշտպանելու երկիրը: Իմ այն զգույշ հարցին, թե որտեղի՞ց միջոցներ կհայթայթեն այդպիսի հզոր բանակի համար, նրանք տվեցին պաթետիկ պատասխան՝ ժողովուրդը, որը քվեարկել է անկախության օգտին, կվճարի դրա համար:

– Դուք հայ եք, երկար տարիներ ապրում եք Մոսկվայում, համարվում եք Մերձավոր Արեւելքի խորագույն մասնագետ: Ասացեք, խնդրեմ, հայերս եվրոպակա՞ն ժողովուրդ ենք, թե՞ արեւելյան:

– Հետաքրքիր հարց է... Կարծում եմ, այսօր ոչ այն ենք, ոչ էլ՝ մյուսը: Անշուշտ, համաշխարհային ազգ ենք մոլորակով մեկ սփռված լինելու իմաստով: Մեր ազգային խառնվածքի մեջ առաջին հերթին կառանձնացնեի գոյատեւման ֆենոմենը: Ինչեր ասես չենք տեսել պատմության ընթացքում, բայց հարատեւում ենք: Ընդսմին, մեր մեջ զարգացնելով գոյատեւման հատկությունները, մենք նաեւ շատ լուրջ իւրացրել ենք շատ այլ ազգերի՝ նվաճող թե դաշնակից, մշակութային հարստությունները: Եթե մենք պարփակված ժողովուրդ լինեինք, չէինք կարող այդքան արագ համակերպվել տարբեր միջավայրերի՝ լինի Եվրոպայում, Ամերիկայում, Ասիայում թե որեւէ մեկ այլ տեղ:

– Այլ կերպ ասած, մենք էլ եվրասիացիներ ենք ռուսների պես: Պրն Բրուտենց, մեր զրույցի վերջում կուզենայի շեղվել հիմնական թեմայից եւ հարցնել մոսկովյան մամուլում հրապարակվող այն հավաստումների մասին, ըստ որոնց Դուք համարվում եք Քրդական աշխատավորական կուսակցության ու նրա լիդեր Օջալանի այսպես ասած կնքահայրը: Դա իրո՞ք այդպես է:

– Նման հայտարարություններն ինձ համար նորություն չեն: Ժամանակին ԱՍԱԼԱ-ի հետ էլ էին կապում: Ես Թուրքիայի քրդերի հարցով չեմ զբաղվել, մեզ ավելի շատ հետաքրքրում էին Իրաքի քրդերը: Թուրքական մամուլը, բնականաբար, շատ էր գրում ԱՍԱԼԱ-ի, նրա «ահաբեկչական» գործունեության, մարտաուսումնական բազաների մասին եւ այլն: Եվ եթե, ասենք, ամերիկացիների համար կարեւոր էր աշխարհով մեկ ազդարարել, որ այդ ահաբեկչական՝ հայկական թե քրդական, կենտրոնները վերահսկվում են Մոսկվայի կենտկոմի միջազգային բաժնի կողմից, ապա թուրքերի համար կրկնակի արժեք էր ձեռք բերում նաեւ այն «արձանագրումը», որ այդ կոորդինացնող աշխատանքի ղեկավարը ոչ ավել, ոչ պակաս հայ է: Այսքան մի բան:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

Ղարաբաղյան մամուլը՝ մամլիչի տակ

«10-րդ նահանգ» շաբաթաթերթը հովանավորում են մեկ մոսկվացի, մեկ երեւանցի եւ մեկ ղարաբաղցի հայեր

ԼՂՀ-ում խորհրդային ժամանակներից երկու բան են մնացել՝ Ստեփան Շահումյանի արձանը մայրաքաղաք Ստեփանակերտի եռանկյունաձեւ զբոսայգում եւ պետական հեռուստատեսությունը, ռադիոն ու մամուլը: Եթե առաջինը վերագրենք պատմությանը եւ մեզ համոզենք, թե հենց նշանավոր հեղափոխականի արձանն է արցախահայերին տանում դեպի «լավ, բարի ժամանակների» հիշողություններ, ապա երկրամասի ԶԼՄ-ները, իրենց գործ ու ծանծաղի ոճով, վերեւների պատվերները կոլ-հնազանդ կատարելու առաքելությամբ որեւէ ձեւով չեն տեղավորվում խոսքի, մամուլի ազատությունների, ժողովրդավարության հորջորջումների շրջանակներում, ինչի մասին վերջին մեկ տարում խոսում են ԼՂՀ իշխանությունները եւ անձամբ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը: Ճիշտ չէ ասել, թե ԼՂՀ ԶԼՄ-ներում քննադատության եւ հայհոյանքի ոճի դեֆիցիտ կա, սակայն նմանօրինակ հրապարակումներ տեղ են գտնում հեռուստաէկրանին, ռադիոհաղորդումներում եւ թերթերում միայն այն դեպքում, երբ աշխատանքից ազատված որեւէ պաշտոնյայի «հակապետական» եւ «արտազգային» գործունեությունն աշխատավորական լայն մասսաներին, բանվորներին ու գյուղացիներին հասցնելու անհրաժեշտության պահանջ է զգացվում:

ԼՂՀ վարչապետի մամլո քարտուղարը եւ միաժամանակ «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի արցախյան թղթակիցը դժգոհեց տողերիս հեղինակին, թե ինչու է «Երկիր» օրաթերթն իր դեկտեմբերի 22-ի համարում տպագրել հարցազրույց ԼՂՀ պաշտպանության նախկին նախարարի հետ: Թեեւ պատշաճ չհամարեցի նույն թղթակցին եւ մամլո քարտուղարին հիշեցնել 1994 թ. «Լրագիր» օրաթերթում Սամվել Բաբայանի հետ Դավիթ Միքայելյան ստորագրությամբ հրապարակված հարցազրույցի մասին, սակայն Արցախում գործուղման մեջ գտնվելու 5 օրերին ժամանակ գտա հետեւել երկրի ԶԼՄ-ներին, հանդիպել տեղի լրագրողներին՝ համոզվելու, որ Արցախի մեր գործընկերները, ի տարբերություն հայաստանյան լրագրողների, ունեն «պետական մտածելակերպ», իշխանությունների նկատմամբ հանդուրժող են, գովաբանում են սպիտակ օձիքավորների անգամ անկարեւոր հրամանագրերը: Եթե չփիլես հասարակ, խեղճուկ-րուկ գյուղացիների, ամեն քայլափոխի հանդիպող ու փողոցներում հորանջող գործազուրկների հետ, կողովես հյուրանոցի քո սենյակում, հետեւես հեռուստատեսությանն ու թերթերին, կթվա, թե այս երկրում աղքատ չկա, չկան մարդու տարրական իրավունքների ոտնահարումներ, ճանապարհային ոստիկանները կտրականապես հրաժարվում են օրինավոր ու օրինազանց վարորդների դրամական «նվիրատվություններից», կաշառակերությունն արմատախիլ է արված: Իսկ եթե ուզում ես վստահ լինել, որ ԼՂՀ-ում ժողովուրդը թաղված է աղքատության ճահճում, ինչպես Հայաստանում, մամուլը եւ հեռուստատեսությունը ժողովրդի հետ գոնե անուղղակի կապ չունեն, պարզապես հարկավոր է յուրաքանչյուր երկրորդ ղարաբաղցու մեկ հարց տալ. «Ո՞նց ես»:

ԼՂՀ ԱԺ պատգամավոր Մուրադ Պետրոսյանի հավաստմամբ, ո՛չ Ռոբերտ Քոչարյանի ու Սամվել Բաբայանի, ո՛չ Արկադի Ղուկասյանի ու Սամվել Բաբայանի իշխանության ժամանակահատվածում եւ ո՛չ էլ վերջին ամիսներին, երբ Սամվել Բաբայանը հայտնվեց խաղից դուրս վիճակում, իսկ նախագահն իր բառապաշարը հարստացրեց «խոսքի, մամուլի ազատություն», «ժողովրդավարություն» եւ նմանատիպ ականջահաճո բառերով ու բառակապակցություններով, չեն եղել խոսքի, մամուլի ազատություններ, ժողովրդավարություն, ինչպես խորհրդային ժամանակներում. «Տարբերությունն այն է, որ ներկա իշխանություններն Արեւմուտքի համակրանքը վայելելու ակնկալիքով պնդում են, թե դեմոկրատ են: Այստեղ միշտ էլ եղել է դիկտատուրա, ավտորիտարիզմ: Ստեփանակերտում մեկ ընդդիմադիր թերթ կա, եւ իշխանությունները չեն հանդուրժում»:

ԼՂՀ-ում միակ «այլախոհ» պարբերականը, որի գոյության հետ իշխանությունները հրաժ չեն կարողանում հաշտվել, «10-րդ նահանգ» շաբաթաթերթն է, սակայն չի ֆինանսավորվում Սամվել Բաբայանի կողմից, ինչպես շատերն են ենթադրում, բաց է իշխանությունների տեսակետներն արտահայտելու համար: Նենց շաբաթաթերթի գլխավոր խմբագիր Գեղամ Բաղդասարյանին. «Ոչինչ չեմ թաքցնում, ասում եմ անկեղծորեն, կարող եք հավատալ, կարող եք չհավատալ: Սա Բաբայանի թերթը չէ, թեեւ չեմ կարող ժխտել հիմնադրման գործում նրա դերը: Անձամբ Բաբայանը ոչ մի կոպեկ չի տվել, բայց նրա ջանքերով գտանք հովանավորներ. մեկը ղարաբաղցի է, մյուսը՝ երեւանցի, երրորդը՝ մոսկվացի: Հովանավորների առջեւ մենք քաղաքական պարտավորություններ չունենք, Բաբայանը մեր պատվիրատուն չէ, բայց նրա կարծիքը հաշվի ենք առնում»:

Ապա խմբագիրը մատնանշում է մի շարք հոդվածներ, որոնք ընդդեմ Բաբայանի են գրվել, որին «կոմանդուլյուշչին» նորմալ է վերաբերվել. «Իշխանությունները ցավագին են վերաբերվում քննադատությանը: Երբ մենք գրում ենք, թե գործադիր, օրենսդիր, դատական իշխանությունների, որոշ նախարարների միջեւ ինչ-ինչ հարցերում տարաձայնություններ կան, անմիջապես հերքում են, ասում են՝ սուտ եք գրում: Եթե իրոք իշխանության թեւերի, որոշ նախարարների միջեւ որեւէ հակասություն չկա, շատ վատ է: Նախարարները ինքնուրույն չեն, մի տրամաչափի չեն, նույն ձեւով չեն մտածում»:

«10-րդ նահանգի» խմբագիրը զարմանում է, թե ինչպես է եղել, որ մարտի 22-ի ահաբեկչությունից հետո թղթակիցներին չեն ձերբակալել, թերթը չեն փակել: Մեր զրույցից երկու օր անց արդեն ձերբակալվեց շաբաթաթերթի լրագրողներից մեկը: Հուսով ենք՝ չի իրականանա խմբագրի երկրորդ զարմանքը, եւ «10-րդ նահանգն» այս ու եկող շաբաթներին լույս կտեսնի:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
«Երկիր» օրաթերթի թղթակից
«Ազգի» համար
Ստեփանակերտ

ՄԱՀ

Քյոհլերի ընտրությունից գոհ են շատերը, այդ թվում Ռուսաստանը

Զանգվածային լրատվամիջոցներն արդեն հաղորդել են, որ մարտի 23-ին Միջազգային արժութային հիմնադրամի (ՄԱՀ) տնօրենների խորհուրդը միաձայն ՄԱՀ-ի կառավարիչ տնօրեն է նշանակել գերմանացի Հորստ Քյոհլերին, որը վերջին մեկուկես տարում Վերակառուցման ու զարգացման եվրոպական բանկի նախագահն էր: Ինչպես արդեն նշել է Քյոհլերը, «ՄԱՀ-ի գլխավոր խնդիրը կլինի ճգնաժամերի կանխմանն ուղղված աշխատանքը»: Ռազմավարական տարրերից մեկը կդառնա զարգացող երկրների պարտքերի բեռի թեթեւացումը:

ՄԱՀ-ի կառավարիչ տնօրենի պաշտոնում Հորստ Քյոհլերի ընտրությունը փաստորեն կանխորոշված էր, քանի որ ներքին կարգով նրա թեկնածությունը փոխհամաձայնեցված էր. նրա օգտին հանդես էին գալիս թե եվրոպական երկրները, թե ԱՄՆ-ը, եւ թե Ռուսաստանը: Այսպիսով, Միշել Կամդեսյուի 13-ամյա ժամանակաշրջանից հետո նոր փուլ է սկսվում ՄԱՀ-ի գործունեության մեջ:

Այդ խոշորագույն միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունը բարդ ժամանակներ է ապրում: Վիթխարի գումարներ են ծախսվել Հարավարեւելյան Ասիայի, Ռուսաստանի, Բրազիլիայի ճգնաժամերի հաղթահարման նպատակով, բայց ապարդյուն: Մասնագետներից շատերը նույնիսկ հայտարարում են, թե ՄԱՀ-ն ավելորդություն է եւ դրա գործունեությունը վնասում է համաշխարհային տնտեսությանը: Հիմնադրամի խոշորագույն բաժնետեր ԱՄՆ-ը սպառնացել է վերջ դնել կազմակերպության ֆինանսավորմանը, որը «քամում է տալիս» ամերիկացիների փողերը: Իսկ վերջերս Ռուսաստանի ստացած ՄԱՀ-ի վարկերի «լվացման» պատմությունը թեեւ անհիմն դուրս եկավ, բայց հետք թողեց հանրային գիտակցության մեջ:

Չնայած բոլոր դժգոհություններին, ՄԱՀ-ի գոյությունն առայժմ ավելորդ չէ, եւ դրա վկայությունը նոր կառավարիչ տնօրենի միահամուռ ընտրությունն է: Համաշխարհային շուկայում ՄԱՀ-ի վարկերն ամենաէժանն են (տարեկան տոկոսաչափը՝ 5 տոկոս), վերադարձման պայմաններն անչափ մեղմ են: Իսկ եթե նկատի ունենանք, որ մյուս վարկատուներն այնքան էլ հաճույքով չեն գումարներ տրամադրում, ապա ՄԱՀ-ն իրոք անփոխարինելի է դառնում նորանկախ երկրների եւ մասնավորապես Ռուսաստանի համար: Վերջերս ՄԱՀ-ը եւս քմահաճ էր դարձել, ընդհատելով Ռուսաստանի վարկավորումը նույնիսկ իր պարտքի վերաֆինանսավորման համար: Պատահական չէ, որ ռուս ֆինանսիստներն ուշի-ուշով հետեւում էին նոր կառավարիչ տնօրենի թեկնածության շուրջը ծավալված բանավեճերին:

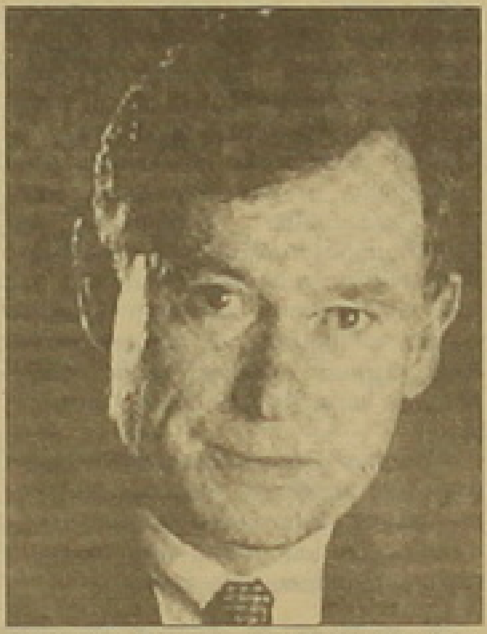

Ինչպես գրում է «Կոմսոմոլսկայա պրավդան», Ռուսաստանի համար Հորստ Քյոհլերի նշանակումը ձեռնտու է մի քանի պատճառով: Առաջինն այն է, որ նա Արեւելյան Գերմանիայից է եւ մոտիկից ծանոթ է նախկին սոցիալիստական երկրների տնտեսական բարեփոխումների դժվարություններին: Երկրորդ պատճառն այն է, որ Վերակառուցման ու զարգացման եվրոպական բանկում Քյոհլերն զբաղվում էր հենց այդ բարեփոխումներին դրամական օժանդակության հատկացմամբ: Ռուսաստանի գոհունակության երրորդ պատճառն այն է, որ Քյոհլերը ներկայացնում է Գերմանիան, որը տնտեսական, քաղաքական եւ պատմական շատ սերտ կապեր ունի Ռուսաստանի հետ: Բացի դրանից, դեռ իր նշանակման նախօրեին Քյոհլերը հայտարարել էր, որ ՄԱՀ-ը, չնայած անհրաժեշտ բարեփոխումներին, կպայքարի ճգնաժամերի դեմ եւ կօգնի զարգացող երկրներին: Իսկ Ռուսաստանը հենց այդպիսի երկիր է:

Պ. Ք.

Ուսանողական միջազգային կապեր

Հայաստանի դրոշն ու օրհներգը՝ Ադանայում

Արդի ժամանակաշրջանում գնալով էլ ավելի է կարեւորվում միջազգային ինտեգրացիան ու համագործակցությունը, որոնք երկրների համաչափ զարգացման առաջին նախադրյալներից են: Այդ առումով կրթության բնագավառն առաջին տեղերից մեկում է, եւ ուսանողների առջեւ ծառացած խնդիրները եւս համատեղ լուծումներ են ենթադրում: Այդպիսի մի փորձ էր ՄԱԿ-ի «Կայուն զարգացման ծրագրի» շրջանակներում Թուրքիայի Ադանա քաղաքում կազմակերպված «Ուսանողության ներկայացուցիչների 1-ին միջազգային համաժողովը», որի աշխատանքներին մասնակցել են 30 երկրների շուրջ 150 պատվիրակներ, այդ թվում չորս հոգի Երեւանի պետական համալսարանից՝ Սամվել Ֆարմանյանը եւ Հայկ Մարտիրոսյանը պատմության ֆակուլտետից, Աշոտ Ավետիսյանն ու Արմեն Սարգսյանը փիլիսոփայության, սոցիոլոգիայի եւ հոգեբանության ֆակուլտետից, բոլորն էլ մագիստրատուրայի առաջին կուրսի ուսանողներ: Կազմակերպիչների թվում է եղել Ադանայի Չուկուրովայի համալսարանը:

Համաժողովում քննարկվել են ուսանողների միջազգային համագործակցության, համալսարաններում ինքնավարության եւ ուսանողների ինքնակառավարման, ուսանողական խորհուրդների գործունեության եւ այլ խնդիրներ:

Քննարկումները ծավալվել են երկու հիմնական թեմաների շուրջը. ուսանողների դերը եւ խնդիրները 21-րդ դարում, համալսարանների դերը սոցիալական զարգացման բնագավառում: Հիմնական աշխատանքները ծավալվել են չորս առանձնացված խմբերում: ԵՊՀ-ի ներկայացուցիչներն ընդգրկվել են «Համալսարանների ուսանողական խորհուրդներ» եւ «Ուսանողների միջազգային եւ ազգային համագործակցություն» աշխատանքային խմբերում: Համաժողովի ավարտին յուրաքանչյուր խումբ իր քննարկած թեմաների շուրջ ընդունել է որոշումներ, որոնք տեղ են գտել նաեւ համաժողովի ընդունած հռչակագրում:

Համաժողովի աշխատանքները լայնորեն լուսաբանվել են թուրքական զանգվածային լրատվամիջոցներով, հատուկ ուշադրություն դարձնելով ԵՊՀ-ի պատվիրակությանը:

Վերադարձից հետո իր տպավորություններն է պատմում Սամվել Ֆարմանյանը:

- Հայ ուսանողներիս համար անմոռաց կմնա, թե ինչպես վաղ առավոտյան Ադանա տանող ճանապարհին մեր ավտոբուսը ընթանում էր դեպի Կիլիկիայի դաշտային շրջանները, որտեղ բնությունը պարզապես դրախտային էր: Սակայն տխուր էր, որ Ադանայում եւ նրան հարակից ոչ մի բնակավայրում չգտանք հայկական ճարտարապետության ոչ մի նմուշ, բացի թուրքական մզկիթի մի գմբեթից, որը հիշեցնում էր քրիստոնեական եկեղեցու երբեմնի գոյությունը:

Ադանայի համալսարանում յուրաքանչյուր պատվիրակությանը հատկացված էր մի անկյուն, ուր ամենքը, այդ թվում եւ մենք, զետեղել էին իրենց երկրների ու համալսարանների դրոշները եւ համապատասխան ինֆորմացիա պարունակող նյութեր: Այնպես որ, յոթ օր շարունակ մեր եռագույնը բոլորի աչքի առաջ էր:

Սակայն համաժողովի ամենատպավորիչ դրվագն այն էր, որ «Սեյհան» հոթելում կազմակերպված ճաշկերույթի ժամանակ մենք էլ մեր ազգային խմիչքներով եւ ուտեստներով պատվիրակներին հյուրասիրելուց հետո, նախատեսված մեկական երգով հանդես գալու ժամանակ հայտարարեցինք ու կատարեցինք մեր օրհներգը՝ «Մեր հայրենիքը»: Հսկայական բազմազգ դահլիճը մեզ ծափահարում էր բուռն ցնծությամբ:

Համաժողովի աշխատանքներից դուրս ամեն մի առիթով մենք թուրք ուսանողների հետ քննարկում էինք հայ-թուրքական հարաբերությունների, Մեծ եղեռնի քաղաքական ճանաչմանը, արցախյան հիմնախնդրի լուծմանն առնչվող հարցեր: Շատ թուրք ուսանողներ գիտեին եւ ընդունում էին, որ 1915-1923 թթ. Օսմանյան Թուրքիայում կազմակերպվել է հայերի տեղահանություն եւ ցեղասպանություն: Բայց միաժամանակ նրբորեն հիշեցնում էին, որ 21-րդ դարը խաղաղության դար է լինելու, եւ որպես հարեւաններ մենք պարտավոր ենք ապրել խաղաղության պայմաններում:

Ադանայում հանդիպեցինք նաեւ իրենց ազգային ինքնագիտակցությունը դեռեւս չկորցրած հայ պատանիների, որոնց հետ ունեցած հանդիպումների հուշերը չեն խամրի երբեք, ինչպես որ երկար կհիշվեն Ադանայի բոլոր յոթ օրերը:

ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՆՎԵԼՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

ՆԱՏՕ-ն մտադիր է առավել սերտ համագործակցել Ռուսաստանի հետ

ՄՈՍԿՎԱ, 30 ՄԱՐՏ, ՍՆԱՐԿ: ՆԱՏՕ-ի ղեկավարությունը մտադիր է առավել սերտ համագործակցել Ռուսաստանի նոր նախագահի հետ: Դաշինքի գլխավոր քարտուղար Ջորջ Ռոբերտսոնն այդ մասին հայտարարել է Վլադիմիր Պուտինին հղած նամակում: Միեւնույն ժամանակ նա մտահոգություն է հայտնել Չեչնիայի իրավիճակի վերաբերյալ՝ հույս տածելով հակամարտության քաղաքական կարգավորման առնչությամբ:

Կենտրոնական Ասիան միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարի առաջագծում

ԱՍՏԱՆԱ, 30 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՌԴ պաշտպանության նախարար Իգոր Սերգեեւը կոչ է արել ԱՊՀ երկրների ջանքերը «այնպիսի մի նոր աշխարհաքաղաքական մարտահրավերի դեմ պայքարում, ինչպիսին միջազգային ահաբեկչությունն է»: Ինչպես Աստանայում նա ասել է լրագրողներին, «այդ տարածաշրջանում ռազմաքաղաքական իրադրության վերլուծությունը թույլ է տալիս եզրակացնել, որ այսօր Կենտրոնական Ասիայի պետությունները գտնվում են միջազգային ահաբեկչության եւ կրոնական ծայրահեղականության դեմ պայքարի առաջագծում»: «Ծայրահեղական ուժերի հարձակումը Անկախ պետությունների համագործակցության հարավային թեւում Կովկասից մինչեւ Պամիր աղեղով, նրանց գործողությունների մասշտաբայնությունն ու կոորդինացվածությունը առաջին պլան են մղում մեր երկրների ջանքերի համախմբման խնդիրը», ասել է Ի. Սերգեեւը:

«Անատոլու» հերքում է «Բրիտիշ պետրոլիում»-ի եւ թուրքական հատուկ ծառայությունների կապը

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 30 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Անատոլու» լրատվական գործակալությունը տարածել է մի տեղեկատվություն, ըստ որի հերքվում է 1993 թ. Ադրբեջանում տեղի ունեցած հեղաշրջման հետ «Բրիտիշ պետրոլիում» ընկերության առնչության վերաբերյալ թուրքական հատուկ ծառայությունների մոտ առկա տեղեկատվության փաստը: Նշված տեղեկությունը տպագրվել է «Սանդեյ թայմս» հանդեսում եւ տարածվել մի շարք համաշխարհային լրատվամիջոցների կողմից իբրեւ սենսացիա: Թուրքական հետախուզության՝ ՄԻԹ-ի կողմից այդ կապակցությամբ տարածված հայտարարության մեջ նշվում է. «ՄԻԹ-ը չի տիրապետում նման տեղեկատվության, ինչպես տեղեկացնում է «Սանդեյ թայմսը»: Տարածելով նման կեղծ լուրեր՝ իբր թե ՄԻԹ-ի մտացածին փաստաթղթերի կամ աշխատակիցների վրա հղումներ անելով, իրականում նպատակ է հետապնդվում խոչընդոտել թուրք-ադրբեջանական եղբայրական հարաբերություններին»:

Թուրքիան եւ Թուրքմենիան արագացնելու են անդրկասպյան գազատարի կառուցումը

ԱՇԳԱԲԱԴ, 30 ՄԱՐՏ, ՍՆԱՐԿ: Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը հաղորդել է, որ Թուրքիան եւ Թուրքմենիան պայմանավորվել են արագացնել Կասպից ծովի տարածքով գազատարի կառուցման նախագծի ուղղությամբ տարվող աշխատանքը: Այդ գազատարով Թուրքմենստանի բնական գազը կփոխադրվի Թուրքիա եւ Արեւմտյան Եվրոպա: Դեմիրելն այդ մասին հայտարարել է Թուրքմենստան կատարած երկօրյա այցելության վերջում, որի ընթացքում քննարկման կենտրոնում եղել է անդրկասպյան գազատարի նախագիծը: Մինչ վերջերս նախագծի իրականացումը ձգձգվում էր Թուրքմենստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ ապագա գազատարում նրանցից յուրաքանչյուրի գազի բաժնի շուրջ առկա տարաձայնությունների պատճառով: Թուրքմենիայի նախագահ Սափարմուրադ Նիյազովը հայտարարել է, որ այդ գազատարը հիմնական նախագիծն է մնում, սակայն փորձեր կձեռնարկվեն ավելացնելու գազի մատակարարումները Ռուսաստան եւ Իրան:

Բնապահպանական օրենսդրությունն օրենքների համալրման կարիք ունի

Ծանր տնտեսական պայմաններում, երբ առաջնահերթ են այլ հարցեր, բնապահպանական իշխանությունները ոչ միշտ են հնարավորություն ունենում ապահովելու նույնիսկ նվազագույն անհրաժեշտ բնապահպանական միջոցառումները: Չնայած արտաքին ֆինանսական օգնության ստացումը բավական հեշտ է, սակայն այդ միջոցները եւս անբավարար են անցումային շրջանի պայմաններում ծրագրերի իրականացման համար:

ՄԱԿ-ի եվրոպական տնտեսական հանձնաժողովի եւ զարգացման ծրագրի աջակցությամբ մարտի 30-31-ը կազմակերպվել է բնապահպանական տարածաշրջանային կոնֆերանս, որին մասնակցում են անցումային շրջանների 7 երկրներ, այդ թվում նաեւ Հայաստանը (հրավիրված էր նաեւ Ադրբեջանը, որը, սակայն, չէր եկել):

Կոնֆերանսի հիմնական նպատակներն են. քննարկել անցումային շրջանների երկրների բնապահպանական օրենսդրության պրոբլեմները, բնապահպանական եւ բնօգտագործման տնտեսական մեխանիզմների կիրառումն այդ երկրներում, բնապահպանական վերահսկողության իրականացման արդյունավետությունը, ինչպես նաեւ բնապահպանության բնագավառում լիազորված մարմինների իրավասությունների հստակեցման արդյունքները: Կոնֆերանսի ընթացքում ներկայացվելու են ծրագրեր՝ դոնոր երկրներից ֆինանսավորում ստանալու համար:

Անցումային տնտեսություն ունեցող երկրներում գոյություն ունեն լուրջ պրոբլեմներ՝ կապված բնապահպանական օրենքների եւ օրենսդրությունների ընդունման հետ: Յուրաքանչյուր օրենքի ընդունում եւ փոփոխում կարիք ունի ֆինանսական միջոցների, որն այդ երկրներում խնդրահարույց հարց է:

Անկախության հռչակումից հետո Հայաստանում ընդունվել են 11 օրենքներ, այդ թվում 4 օրենսգրքեր, որոնք հատուկ տեղ են զբաղեցնում բնապահպանական օրենսդրության համակարգում: Այնուհանդերձ, այդ համակարգը համալրման կարիք ունի: Այս եռօրյայում խորհրդարանում ընդունվելու է «Կենդանական աշխարհի մասին» օրենքը: Աշխատանքային խումբ է ստեղծվել «Սեւանի մասին» օրենքի օրինագծի վրա աշխատելու համար: Ֆինանսավորումը կատարվելու է պետության եւ միջազգային կազմակերպությունների կողմից:

Ինչպես ասաց ՄԱԿ-ի եվրոպական տնտեսական հանձնաժողովի բնապահպանական ակնարկների բաժնի ղեկավար պրն Անդրեասը, սեմինարի մասնակից երկրներին հնարավորություն է տալիս ետ նայել վերջին տասնամյակում կատարված գործունեությանը եւ անել եզրակացություններ: Արեւմտյան երկրները, որոնք մտադրություն ունեն աշխատելու անցումային երկրների հետ, հնարավորություն կունենան փոխելու իրենց պլանները եւ մշակելու նորերը:

ԼԻԼԻԹ ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ

Մշակույթ

Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակի առթիվ

«Նոյյան տապանի գանձերը»

Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակը լավագույնս նշանավորելու եւ միաժամանակ աշխարհին հայ ժողովրդի հոգեւոր-մշակութային բազմաբնույթ հարստությունը ներկայացնելու նպատակով, արժեքավոր նախաձեռնությունների շարքում անցած տարի Վատիկանում կազմակերպված «Ռոմա-Հայաստան» ցուցահանդեսից հետո հաջորդ խոշոր միջազգային ցուցահանդեսը՝ «Նոյյան տապանի գանձերը», կբացվի Լոնդոնի Բրիտանական գրադարանում, 2001 թվականի մարտի 1-ին, որը կիրականացվի լոնդոնահայ հայտնի գործարար եւ բարերար Վաչե Մանուկյանի հովանավորությամբ («Վաչե եւ Թամար» բարեգործական միություն), Մեծ Բրիտանիայում ՀՀ դեսպան Արմեն Սարգսյանի եւ «Արմինիեն Արտ-Ինթերնեյշընլ» նորաստեղծ միջազգային կազմակերպության ակտիվ աջակցությամբ:

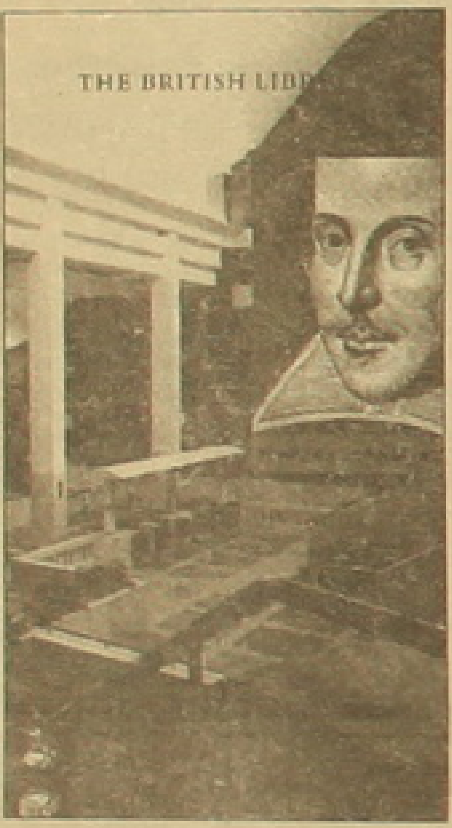

Աշխարհի խոշոր մշակութային կենտրոններից այս մեկում բացված «Նոյյան տապանի գանձերը» ցուցահանդեսում կներկայացվեն հարյուրից ավելի քրիստոնեական արվեստի եւ մշակութային եզակի, ինքնատիպ նմուշներ, որոնք կհավաքագրվեն Սուրբ Աթոռ Մայր Էջմիածնի, Մաշտոցի անվան Մատենադարանի եւ Հայաստանի պատմության պետական թանգարանի հավաքածուներից, մասնավորապես 4-15-րդ դարերում ստեղծված բազմազան իրեր: Ցուցադրության շարքը կհամալրվի նաեւ Բրիտանական գրադարանի հայկական հավաքածուներից, օրինակ 6-րդ դարի Ավետարանի պատառիկ, 12-րդ դարի հայկական խաչքար, որ անգլիացիներին է նվիրաբերել երջանկահիշատակ Տ. Տ. Վազգեն Առաջին Ամենայն հայոց կաթողիկոսը, ինչպես նաեւ Երզնկայի աստվածաշունչը, որը Լոնդոն կբերվի Երուսաղեմի հայ պատրիարքարանից եւ այլն:

Նշանավոր այս իրադարձությունն ըստ ամենայնի, բազմակողմանիորեն կազմակերպելու նպատակով Հայաստան ժամանած Բրիտանական գրադարանի պատվիրակության ղեկավար, գրադարանի գործադիր տնօրեն Բրայեն Լանգը մեր հայրենակից, գրադարանի քրիստոնեական Արեւելքի բաժանմունքի վարիչ, լոնդոնահայ համայնքի ծիսական, ավագ քահանա Ներսես (Վրեժ) Ներսիսյանը, չափազանց կարեւորելով այս ցուցահանդեսն այն տեսակետից, որ հայ ժողովրդի կյանքում տեղի ունեցած պատմական այդ իրադարձությունը՝ քրիստոնեության հռչակումն ու ընդունումը, նշանավոր է ոչ միայն հայ, այլեւ աշխարհի բոլոր քրիստոնյա ժողովուրդների համար, երեկ «Հրազդան» հյուրանոցի դահլիճում լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ վստահեցրին, որ մեծ հոգատարությամբ եւ ուշադրությամբ նրանք կկազմակերպեն 3 ամիս տեւողությամբ այս երեւելի ցուցահանդեսը՝ հիանալի հնարավորություն ընձեռելով անգլիացիներին մոտիկից ծանոթանալու հայ ժողովրդի հոգեւոր մշակութային բարձրարվեստ ժառանգությանը: Իսկ Մատենադարանի տնօրեն, պրոֆեսոր Սեն Արեւշատյանն ու Հայաստանի պատմության պետական թանգարանի տնօրեն Անելկա Գրիգորյանը իրենց ելույթներում եւս արժեւորելով կազմակերպվելիք ցուցահանդեսը, անգլիացիների հետ ստորագրեցին համապատասխան փաստաթղթեր: Համանման պայմանագիր Սուրբ Էջմիածնի հետ ստորագրվել է նախորդ օրը հենց Էջմիածնում:

Հանդիպմանը ընթերցվեց նաեւ Մեծ Բրիտանիայում ՀՀ դեսպան Արմեն Սարգսյանի եւ հայ բարեգործ Վաչե Մանուկյանի համատեղ նամակը եւ նշվեց, որ այս տարի, հոկտեմբերի 1-ին Լոնդոնում տեղի կունենա Սուրբ Եղիշե եկեղեցու հանդիսավոր բացումը, որն անգնահատելի դեր է խաղալու անգլիահայ համայնքի կյանքում: Եկեղեցու 1200 տեղանոց դահլիճում կտեղադրվի իր մեծությամբ Լոնդոնում երկրորդ երգեհոնը: Եկեղեցին կդառնա ոչ միայն հոգեւոր, այլեւ հայ-բրիտանական մշակութային օջախ, ուր մշտապես գործող պատկերասրահում կցուցադրվեն հայ դասական, ժամանակակից նկարիչների ցուցահանդեսներ, բազմաբնույթ այլ միջոցառումների շնորհիվ կամրապնդվի հայ եւ անգլիացի ժողովուրդների մշակութային համագործակցությունն ու բարեկամությունը:

ԱՐԵՎԻԿ ՎԱՐՍԱՄՅԱՆ

ՀՅՈՒՐԱԽԱՂԵՐ

Բորոդինի քառյակը Երեւանում է

Կամերային երաժշտության Երեւանի միջազգային փառատոնի շրջանակներում «Կաղանդս» կենտրոնը եւ Երեւանի պետական կոնսերվատորիան ապրիլի 1-ին «Արամ Խաչատրյան» մեծ համերգասրահում ներկայացնում են Բորոդինի անվան լարային քառյակի միակ համերգը Երեւանում՝ նվիրված քառյակի հիմնադրման 55-ամյակին (ծրագրում Բեթհովեն, Շոստակովիչ): Այդ առիթով երեկ ժուռնալիստների միությունում մամուլի ասուլիս էին հրավիրել քառյակի կատարողներ Վալենտին Բեռլինսկին, Ռուբեն Ահարոնյանը, Անդրեյ Աբրամենկովը, Իգոր Նայդինը: Ասուլիսի հյուրերն էին «Կաղանդս» երաժշտության կենտրոնի տնօրեն Նիկա Բաբայանը եւ համերգի գլխավոր հովանավոր «XXI դար» միջազգային անկախ ասոցիացիայի տնօրեն Արկադի Վարդանյանը: Բորոդինի անվան պետական լարային քառյակն այս տարի նշում է իր հիմնադրման 55-ամյակը: Քառյակի ստեղծագործական գործունեությունը վաղուց է համբավ ձեռք բերել, գնահատվել եւ նվաճել պատվոգրեր, շքանշաններ ու դափնիներ: Նրանց թողարկած ձայնասկավառակներն արժանացել են միջազգային բարձրագույն մրցանակների: Իսկ քառյակի հինգ հազարից ավելի համերգներն աշխարհի ամենատարբեր անկյուններում, կամերային երաժշտության ինքնատիպ ժանրի գանձարանի նմուշներ են՝ անթերի կատարմամբ:

Բորոդինի անվան քառյակի կատարողական արվեստը հանդիսանում է ռուսական կվարտետային արվեստի զարգացման ավելի քան երկու հարյուրամյակների գագաթնակետը:

Ռուսաստանի Դաշնության ժողովրդական արտիստ Վալենտին Բեռլինսկին քառյակի հիմնադիրներից է: 1944 թ.-ից նա նվագում է Մ. Տերյանի կամերային անսամբլի դասարանում ստեղծված քառյակում, որը հետագայում ստացավ Մոսկվայի ֆիլհարմոնիայի քառյակի կարգավիճակ, իսկ 1955-ին կոչվեց Ալեքսանդր Բորոդինի անունով:

Ռուբեն Ահարոնյանը միջազգային մի քանի մրցույթների դափնեկիր է: Որպես մենակատար համերգներով հանդես է եկել Եվրոպայի եւ Ամերիկայի բազմաթիվ քաղաքներում: Ռ. Ահարոնյանը Հայաստանի ժողովրդական արտիստ է, «Ժողովուրդների բարեկամության» շքանշանակիր, Հայաստանի պետական մրցանակի դափնեկիր: Բորոդինի անվան քառյակում նվագում է 1995 թվականից:

ԱՐՓԻՆԵ ՍԱՄՎԵԼՅԱՆ

ՕՐԱՑՈՒՅՑ

Մարտի 31

- 1523 թ. մահացել է Վերածննդի դարաշրջանի իտալացի գեղանկարիչ Պետրո Պերուջինոն: Նրա հիմնական աշխատավայրերն էին՝ Պերուջոն, Հռոմը, Վիեննան եւ Ֆլորենցիան: Պերուջինոյի նշանավոր գործերից է Սիքստինյան կապելան:
- 1596 թ. ծնվել է ֆրանսիացի փիլիսոփա եւ մաթեմատիկոս Ռենե Դեկարտը, որը սկիզբ դրեց ռացիոնալիզմին:
- 1732 թ. ծնվել է ավստրիացի կոմպոզիտոր Իոզեֆ Հայդնը:
- 1866 թ. մահացել է բանաստեղծ եւ հրապարակախոս Միքայել Նալբանդյանը:
- 1874 թ. ծնվել է ֆրանսիացի ջութակահար եւ կոմպոզիտոր Անրի Մարտոն, որը 19-րդ դարի վերջի եւ 20-րդ դարի սկզբի նշանավոր արվեստագետներից էր:
- 1822 թ. ծնվել է ռուս գրող Կորնեյ Չուկովսկին:

ՆԱԻՐԱ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ

«Ոսկե պսակ» միջդարյան փառատոն-մրցույթ

«Ար Փյունը» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը, որը 1989 թ.-ից զբաղվում է տեսա- եւ կինոարտադրությամբ, նախաձեռնել է «Ոսկե պսակ» միջդարյան անհատական փառատոն-մրցույթի անցկացումը Երեւանում: Փառատոն-մրցույթին, որը կանցկացվի հեթանոսական ժամանակներում արվեստի եւ գրականության Տիր աստծուն նվիրված ծիսակատարության մոտիվներով, կմասնակցեն 18-35 տարեկան դերասաններ, պարողներ, երգիչներ, երաժիշտներ, կինոբեմադրիչներ, բանաստեղծներ, գեղանկարիչներ, որոնք կփորձեն ներկայացնել արդի մշակույթը:

Ինչպես «Նոյյան տապանի» թղթակցին հայտնեց «Ար Փյունը» ՍՊԸ հիմնադիր տնօրեն Վարուժան Փիրումյանը, երկրորդ հազարամյակի ավարտին եւ երրորդի սկզբին կազմակերպվող միջդարյան փառատոն-մրցույթը պետք է խորհրդանշի «սեւ 20-րդ դարի» ավարտը եւ մուտքը պայծառ ու լուսավոր 21-րդ դար: Փառատոնի օրը վաղ առավոտյան զարդարված թափորը՝ նախ սեւազգեստ 101 երիտասարդներ, որոնք կխորհրդանշեն 20-րդ դարը, այնուհետեւ՝ պայծառ եւ լուսավոր ապագա տարիները խորհրդանշող 365 կարմիր հագուստներով երիտասարդներ, Երեւանի Աբովյան պողոտայից շարժվելու են Հանրապետության հրապարակ: Նրանց կհետեւեն մի խումբ թմբկահարներ, այնուհետեւ՝ 12 սպիտակ ձիեր, իսկ վերջում հրապարակ դուրս կգա Տիր աստծո զարդարված կառքը:

«Ոսկե պսակ» փառատոնի տոնական մասը կշարունակվի Երեւանի Հակոբ Պարոնյանի անվան երաժշտական կոմեդիայի թատրոնում, այնուհետեւ կսկսվի փառատոնի մրցութային մասը:

Փառատոնը, որին, ըստ կազմակերպիչների, կմասնակցի շուրջ 120 մարդ, նախատեսվում է անցկացնել մայիսի առաջին օրերին: Այն կտեւի 3-4 օր: Վերջին՝ գալա-համերգի օրը յուրաքանչյուր ընտրացանկից կընտրվեն 3-ական մրցանակակիրներ, որոնք կպարգեւատրվեն մրցանակներով:

Հայ փոքրիկները նվաճեցին Սանկտ Պետերբուրգը

Մարտի 21-28-ը Սանկտ Պետերբուրգում անցկացվեց մանկական երաժշտական խմբերի համաշխարհային փառատոն, որին մասնակցում էին 20 երկրների ներկայացուցիչներ: Այս հեղինակավոր փառատոնի ժամանակ եւս մեկ անգամ փայլեցին «Հայեր» մշակութային կենտրոնի երգի ստուդիայի սաները: 8-ամյա Սոնա Պետրոսյանն արժանացավ առաջին մրցանակի: Փոքրիկ Սոնային ոսկե մեդալով պարգեւատրեց եգիպտոսի մշակույթի նախարարությունը: Առաջին մրցանակ շահեց նաեւ 15-ամյա Էմմա Բեջանյանը: Մեր փոքրիկ արտիստները, որոնք վերջին 6 ամսում մասնակցել են նաեւ Կիպրոսի միջազգային մրցույթին, հրավերներ ստացան 10 երկրներից:

Նոր թատերաշրջանը շարունակվում է

Ապրիլի 7-ից Հրաչյա Ղափլանյանի անվան Երեւանի քաղաքապետարանի դրամատիկական թատրոնի 31-րդ խաղաշրջանը որոշ ընդմիջումից հետո կրկին իր հանդիսատեսին հրավիրում է ներկայացումների: Այդ օրը ներկայացվելու է Պերճ Զեյթունցյանի «Հիսուս Նազովրեցին եւ նրա երկրորդ աշակերտը» բեմադրությունը, որի ռեժիսորը թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար, արվեստի վաստակավոր գործիչ Արմեն Խանդիկյանն է: Հաջորդ երկու օրերին ներկայացվելու են Ժան Բատիստ Մոլիերի «Ակամա բժիշկը» եւ Վիլյամ Շեքսպիրի «Ռոմեո եւ Ջուլիետը»:

Ինչպես նախորդ թատերաշրջաններում, կներկայացվեն Ալդո Նիկոլայի «Սպանել սիրո համար», Ստանիսլավ Ստրատիեւի «Ավտոբուս», Սովաժոնի «Չառ», մյուս հայտնի բեմադրությունները:

Մ. Բ.

Ո Ւ Շ Ա Դ Ր Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱԽՏՈՐՈՇՄԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՃԱՆԱՉՎԱԾ ԱՌԱՋԱՏԱՐ

ԴԻԱԳՆՈՍՏԻԿԱ

բժշկական միավորումը

ՄԱՅՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹՅԱՆ ԳԱՐՆԱՆԱՅԻՆ ՏՈՆԻ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ

2000 թ. ապրիլի 3-ից մինչեւ ապրիլի 6-ը հայտարարում է

ԲԱՑ ԴՌՆԵՐԻ ՕՐԵՐ

որոնց ընթացքում դիագնոսիկա դիմած բոլոր քաղաքացիները կարող են հանրապետության առաջատար բժիշկ-մասնագետների կոնսուլտացիաները ստանալ ԱՆՎՃԱՐ, իսկ ախտորոշիչ հետազոտություններն անցնել 50 տոկոս ԶԵՂՉՈՎ:

Հասցեն՝ Երեւան, Աջափնյակ, Մարգարյան փ. 6/1

☎ 35 11 01, 34 32 47

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄՐՑՈՒՅԹՈՎ ԵՎ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ԱԶԱՏ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅԱՄԲ ՄԱՍՆԱՎՈՐԵՑՄԱՆ Է ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՒՄ

N	Ձեռնարկության անվանումը	Հասցեն	Գործունեության տեսակը	Մասնավորեցման ձևը	Մասնավորեցվող գույքի գնահատվ. արժեքը (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող գույքի նվազ. գինը (%) (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող բաժնետոմսերի քանակը (հատ)	Պարտավորություններ (հազ. դրամ)	Տեղեկատ. (ազդագիր) հրապար.	Մասնավորեցման		Զբաղեցրած հողատարածքը
										սկիզբը	ավարտը	
1	«Արարատի ԲԱՏ» ՊՓԲԸ	Արարատ, ք. Արարատ, Գրիբոյեդովի 11	բեռնափոխադրում	ԲԱԲ	185175	25 %	185175	7859	26/02/00	06/03/00	10/04/00	1,44326 հա
2	«Հոկտեմբերյան» հյուրանոցային տնտեսություն ՊՓԲԸ	ք. Արմավիր, Երևանյան 22բ	հյուրանոցային սպասարկում	մրցույթ	176085	43758	-	2801	11/02/00	11/02/00	28/04/00	0,45 հա
3	«Երևանի ՆՅԲԱՏ» ՊՓԲԸ-ի գույք	Երևան, Շիրակի 3 նրբ. 2	բեռնափոխադրում	ԲԱԲ	135621	25 %	135621	2322	16/03/00	25/03/00	28/04/00	1,7793 հա
4	«Երևանի թիվ 7 բեռնաավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Երևան, Արին-Բերդի 5-րդ նրբ., 10 շենք	տրանսպորտային ծառայություն	ԲԱԲ	108425	25 %	108425	9038,3	16/03/00	25/03/00	28/04/00	5,44 հա
5	«Արմավիրի կոմունալ տնտեսություն» ԲԲԸ	ք. Արմավիր, Աշուղ Ջիվանի 2ա	կոմունալ ծառայություն	ԲԱԲ	56738	25 %	56738	21766,9	24/03/00	02/04/00	08/05/00	-
6	«Գեղանի Համիկ» պանսիոնատ» ՊՓԲԸ	Կոտայքի մարզ, գ. Մարաշամբ	հյուրանոցային սպասարկում	մրցույթ	299493	74873	299493	1326	24/03/00	24/03/00	08/05/00	2 հա
	ԼՈՒԾԱՐՎԱԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՒՅՔ											
7	«Հովտաշատի կաթնային տնտեսություն» ՓԲԸ գույք	Արարատի մարզ, գ. Հովտաշատ	-	մրցույթ	78653	47200	-	-	24/03/00	24/03/00	03/05/00	6,3 հա
	ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԵՆ											
8	«Մասիսի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Արարատ, գ. Հայանիստ	բեռնաուղևորափոխադրում	ԲԱԲ	65856	63425	-	1846	-	-	-	2,35 հա
9	«Սևանի բեռնաուղևորաավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Սևան, Նաիրյան 191	բեռնաուղևորափոխադրում	ԲԱԲ	54698	50644	-	4054	-	-	-	1,8239 հա
10	«Արթիկի բեռնաուղևորաավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Շիրակ, ք. Արթիկ, Գործարանային 2	բեռնաուղևորափոխադրում	ԲԱԲ	140534	140534	140534	2879	-	-	-	3,1 հա
11	«Հայնավթամթերք» ՊՓԲԸ	Երևան, Վ. Վաղարշյան 13ա	նավթամթերքի առևտուր	ԲԱԲ	849642	533452	533452	14321	-	-	-	-
12	«Ձորագետի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Ձորագետ ավան	նավթամթերքի առևտուր	ԲԱԲ	19421	19110	19110	311	-	-	-	-
13	«Սուրենավանի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Արարատի մարզ, գ. Սուրենավան	նավթամթերքի առևտուր	ԲԱԲ	633804	417771	417771	2069	-	-	-	-
14	«Ալավերդու նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Ալավերդի Շահումյան թաղ.	նավթամթերքի առևտուր	ԲԱԲ	14342	13837	13837	505	-	-	-	-
15	«Մասիսի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Մասիս կայարան	նավթամթերքի առևտուր	ԲԱԲ	1223651	806736	806736	913	-	-	-	-
16	«Արմավիրի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	ք. Արմավիր, Սայաթ-Նովա 1	նավթամթերքի առևտուր	ԲԱԲ	756935	751438	751438	6991	-	-	-	-
17	«Գագարինի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Գեղարքունիքի մարզ, Գագարինի ավան	նավթամթերքի առևտուր	ԲԱԲ	239117	155740	155740	2874	-	-	-	-
18	«Գյումրիի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	ք. Գյումրի, Ղարիբջանյան խճ.	նավթամթերքի առևտուր	ԲԱԲ	526897	526217	526217	1690	-	-	-	-
19	«Արթիկի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Շիրակի մարզ, ք. Արթիկ	նավթամթերքի առևտուր	ԲԱԲ	132095	128699	128699	2189	-	-	-	-
20	«Վանաձորի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր	նավթամթերքի առևտուր	ԲԱԲ	93736	91613	91613	2123	-	-	-	-
21	«Արմավիրի ռեզերվային նավթամթերք» ՊՓԲԸ	ք. Արմավիր, 1 փող., թիվ 27	նավթամթերքի առևտուր	ԲԱԲ	45812	42670	42670	3142	-	-	-	-
22	«Բաղրամյանի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Արմավիրի մարզ, Քարակերտ ավան	նավթամթերք առևտուր	ԲԱԲ	71448	70554	70554	893	-	-	-	-
23	«Իջևանի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Տավուշի մարզ, գ. Ազատամուտ	նավթամթերքի առևտուր	ԲԱԲ	758634	758634	758634	946	-	-	-	-
24	«Եղվարդի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Կոտայքի մարզ, ք. Եղվարդ	նավթամթերքի առևտուր	ԲԱԲ	348465	347361	347361	1104	-	-	-	-

Պայմանականներ. ԲԱԲ- բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրություն, ԲՈՒԱՏ- բեռնաուղևորաավտոտրանսպորտային, ԱՇՕ- անավարտ շինարարության օբյեկտ

Ազատ բաժանորդագրությամբ մասնավորեցմանը մասնակցելու համար խնդրում ենք դիմել ՀՀ Պետական գույքի կառավարման նախարարության աճուրդի կենտրոններ հետևյալ հասցեներով՝ ք. Երևան, Սայաթ-Նովա 8 (հեռ. 58 79 83, 56 46 14), ք. Երևան, Մաշտոցի 42ա, ք. Գյումրի, Գարեգին Նժդեհի 7 (հեռ. 3 01 30), ք. Վանաձոր, Մխիթար Գոշի 2 (հեռ. 4 04 86):

Մրցույթների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել ՀՀ Պետական գույքի կառավարման նախարարության մրցույթների կազմակերպման բաժին՝ Երևան, Կառավարության տուն 2, 5-րդ հարկ, 508 սենյակ (հեռ. 52 86 14, 52 06 28, 52 73 90, ինտերնետային էջ. http://www.privatization.am, tender@arminco.com/:

Հայտարարության նմուշը գովազդն է, պաշտոնական տեղեկագրեր հրապարակվել են «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի հատուկ թողարկումներում:

Նախարարությունը ողջունում է մասնավորեցման հետ կապված Հայաստանի տնտեսության մեջ ներդրումային յուրաքանչյուր առաջարկ և պատրաստ է այն քննարկել շահագրգիռ բոլոր կողմերի հետ:

Web site http://www.privatization.am

Հետևեք ՀՀ Պետական գույքի կառավարման նախարարության հայտարարություններին

ԽԱՉԲԱՌ

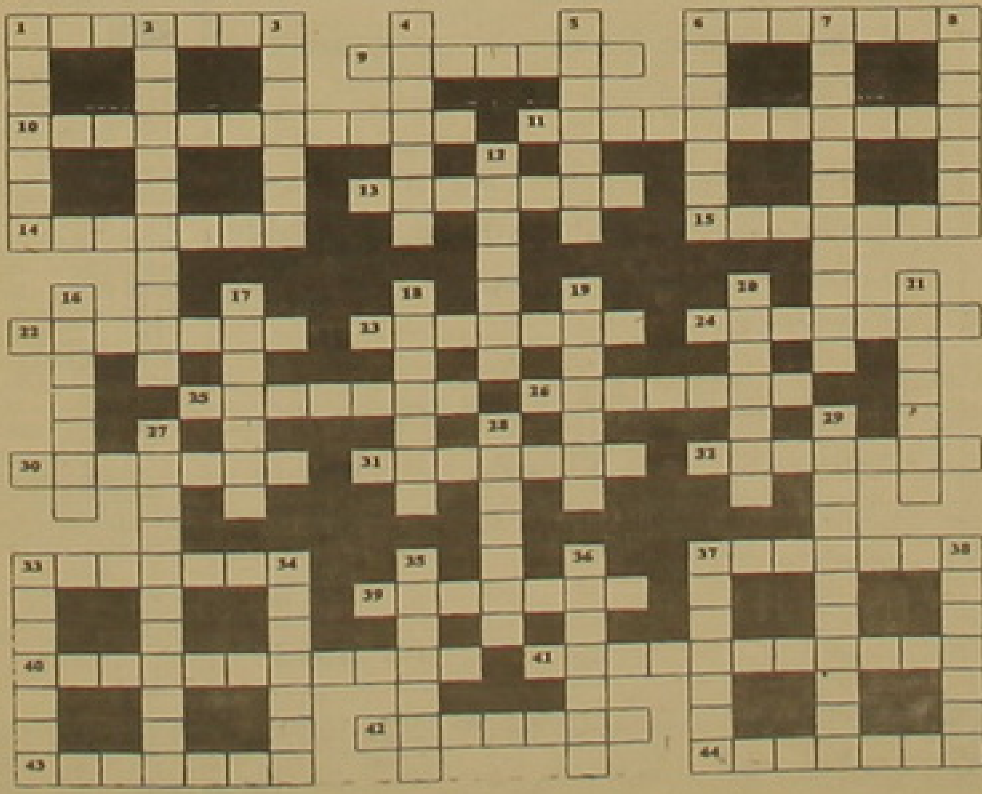

Ուղղահայաց

1. Անցման համար գետի ծանծաղ մասը: 2. Սուրբ գիրք: 3. Սնդիկի խոշոր հանքավայր Իսպանիայում: 4. Հրահանգ, դրդում: 5. Ռուս գեղանկարիչ (1861-1939 թթ.), «Ձմռանը» կտավի հեղինակը: 6. Հին Հունաստանում գործածված կավե ջրաման: 7. Դեղին խաղաքար բիլիարդում: 8. Գործող անձ «01-99» կարճամետրաժ կինոնկարում: 12. Գ. Հոլստի օպերաներից: 16. Ուտելու ցանկություն: 17. Հարավամերիկյան պետության մայրաքաղաք: 18. Անկախության համար մարտնչող երկիր: 19. Սավառնակակիր նավ: 20. Նեցուկ: 21. Զինվորական բարձրագույն ուսումնական հաստատության սովորող: 27. Աշխարհահռչակ թավջութակահար: 28. Ռազմական նավ: 29. Մագնետրոնային տիպի էլեկտրավակուումային սարք: 33. Ֆրանսիական հայտնի գրող և հասարակական գործիչ: 34. Կարելական ժամանակակից գրող, «Սպիտակաթև թռչունը» վեպի հեղինակը: 35. Քաղաք Պակիստանում: 36. Ֆրանսիացի երգահան, «Բեատրիչե և Բենեդիկտ» օպերայի հեղինակը: 37. Արգելափակոց փողոցային մարտերում պաշտպանվելու համար: 38. Գործող անձ Ն. Ցինգարելլիի «Ալսինդա» օպերայում:

Հորիզոնական

1. Կ. Մոնտեվերդիի օպերաներից: 6. Սյանգանի անգլիական անվանումը: 9. Ռուս ծովակալ (1802-1855 թթ.): 10 Աթեիս: 11. Ֆրանսիացի բժիշկ, մեծ բախտագուշակ: 13. Զենքի տեսակ: 14. Առաջաբան, ...: 15. Ժամանակակից ռուս դրամատուրգ, «Տնօրեն» պիեսի հեղինակը: 22. Ասիական պետության մայրաքաղաքի նախկին անվանումը: 23. Քաղաք Բուլղարիայում, որտեղ անց են կացնում հումորի փառատոներ: 24. Նուրբ ծաղր: 25. Հայկական հոգևոր երգ: 26. Բրոս: 30. Ամերիկահայ գրող: 31. Հայրենական մեծ պատերազմում ռուս զորավար: 32. Քաղաք Բրազիլիայում: 33. Քաղաք Գերմանիայում: 37. Փողավոր երաժշտական նվագարան: 39. Նավի հրամանատար: 40. Հանրահայտ ռուս երգահան, «Գարունը Մոսկվայում» երաժշտական կոմեդիայի հեղինակը: 41. Բրածո մարդանման կապիկ: 42. Ռուս ավիակոնստրուկտոր: 43. Ավտոմատ զենք մշակած ռուս կոնստրուկտոր: 44. Ռուս բանաստեղծուհի, «Տագնապ» գրական ժողովածուի հեղինակը:

Կազմեց Ֆ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆԸ

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց

1. Սինուհար: 2. Դովժենկո: 3. Բոխնի: 4. Մայրի: 5. Էրենբուրգ: 6. Անբալիա: 9. Գոյան: 10. Աստակ: 16. Հեգել: 17. Կարատ: 21. Ակորդեոն: 23. Զաքինդաղ: 24. Միցկևիչ: 25. Բագաս: 26. Կարոս: 27. Մորավիա: 31. Ամբար: 32. Ամբաս:

Հորիզոնական

7. Սիմոնով: 8. Շագրենի: 11. Շուլժենկո: 12. Պարոնյան: 13. Ջամնա: 14. Ղազար: 15. Պուլիկ: 18. Քոքեր: 19. Վանգա: 20. Բաել: 22. Փարշա: 28. Սիմոն: 29. Ծարակ: 30. Կրկոտ: 33. Ակադեմիա: 34. Սիմոնյան: 35. Նիկոլաև: 36. ...երին:

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
2000 թ. ապրիլի 28-ին մրցույթով մասնավորեցման է ներկայացնում

«Հոկտեմբերյան» հյուրանոց, Արմավիրի մարզ, ք. Հոկտեմբերյան (մարզկենտրոնն ունի շուրջ 20.000 բնակիչ, գտնվում է Երեւանից 45 կմ հեռու):
Սենյակների քանակը՝ 78
Աշխատողների քանակը՝ 28
Գնման նվազագույն գինը՝ 43.758.000 դրամ, նաեւ 19.200.000 դրամ փախստականների վերաբնակեցման համար նախատեսված վճարումներ:
Մրցութային առաջարկի ներկայացման վերջնաժամկետը՝ 28.04.00, ժ. 14:30:
Ծանոթություն՝ հյուրանոցը գտնվում է քաղաքի կենտրոնում: Այն 1979 թ.-ին կառուցված յոթ հարկանի քարե շինություն է 6000 քմ ընդհանուր մակերեսով: Մարզում զարգացած է գյուղատնտեսությունն ու գյուղմթերքների վերամշակման արդյունաբերությունը: Արմավիրի մարզում ակնկալվում է զբոսաշրջության աճ:

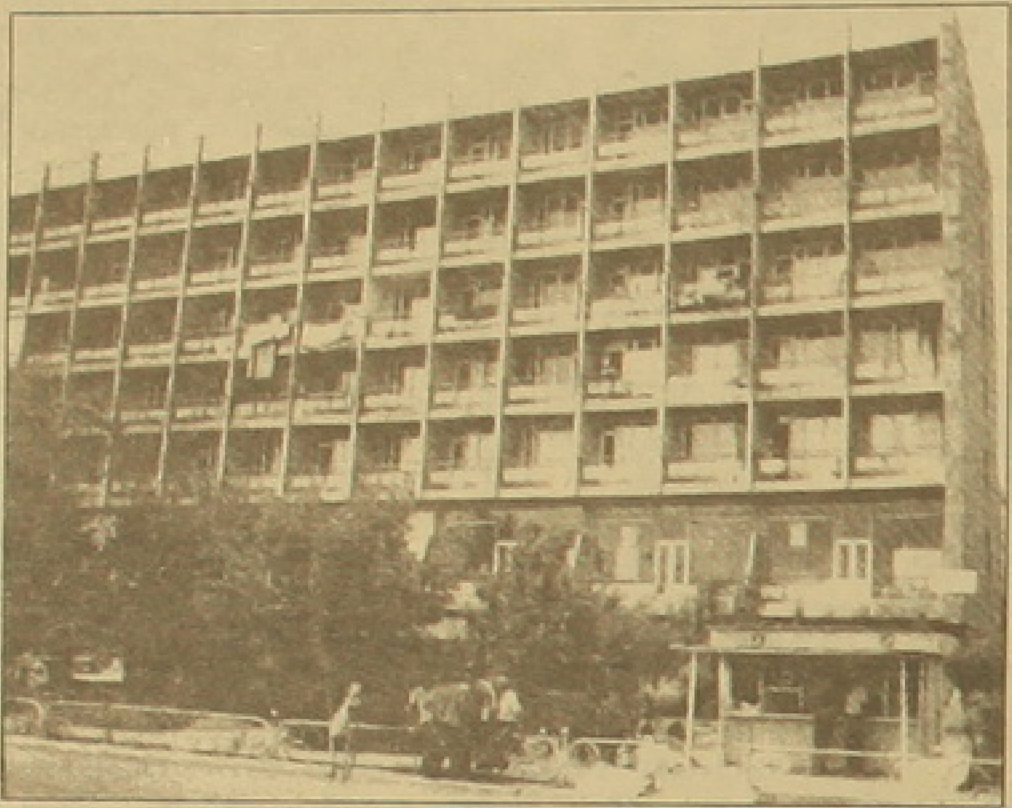

ՄԱՍՆԱՎՈՐԵՑՄԱՆ ՄՐՑՈՒՅԹԸ մրցակցային գործընթաց է, որի միջոցով ներդնողները ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարություն՝ Մրցութային հանձնաժողով են ներկայացնում մրցութային առաջարկներ:
Մրցույթի հաղթողի որոշման պայմաններն են
- գնման գինը, որը ենթակա է վճարման երկու ամսվա ընթացքում
- ներդրումների չափը՝ տարիների կտրվածքով
- սոցիալական երաշխիքներ (պահպանված աշխատատեղեր եւ նվազագույն աշխատավարձ)

Տվյալ հրապարակման պաշտոնական տեղեկատվությունը տպագրված է «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի հատուկ թողարկման մեջ: Այս օբյեկտի եւ մրցութային գործընթացի վերաբերյալ մանրամասն տեղեկությունների համար խնդրում ենք դիմել՝ ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարություն, մրցույթների կազմակերպման բաժին՝ հեռ. (3742) 52-06-28, 56-35-11, ֆաքս. (3742) 52-06-28, էլ-փոստ. tender@arminco.com, web site www. privatization.am: Սույն հրապարակման վերաբերյալ հարցերով դիմել արտաքին կապերի եւ լրատվության բաժին՝ հեռ. 52-86-14, 56-27-58:

www.privatization.am

Հայգյուղփոխբանկում իրականացվող գործառնությունների սակագները

1. Ընթացիկ հաշվի հետ կատարվող գործառնություններ

1.1. Ընթացիկ հաշվի բացում ՀՀ դրամով կամ արտարժույթով	անվճար
1.2. Հաճախորդի հանձնարարականներով բանկային փոխանցումներ. ՀՀ դրամով	անվճար
Արտարժույթով, բանկում հաշիվ ունենալու դեպքում	0,2 % նվազագույնը 15 ԱՄՆ դոլար
առանց հաշվի բացման	0,3 % նվազագույնը 20 ԱՄՆ դոլար
1.3. Ընթացիկ հաշվի մնացորդի փոխանակումը արտարժույթի բանկի կողմից սահմանված փոխարժեքով	անվճար
1.4. Կանխիկ ՀՀ դրամի տրամադրում	անվճար
Արտարժույթի տրամադրում	0,5 %
1.5. Ընթացիկ հաշվի մնացորդի եւ կատարված գործառնությունների վերաբերյալ քաղվածքի տրամադրում	անվճար
1.6. Ընթացիկ հաշվի փակում	անվճար
1.7. Մինչեւ 1990 թ. թողարկման կամ պատռվածքներով եւ վնասվածքներով արտարժույթի ընդունում կամ փոխարինում	3 %

2. Ներդրումներ

2.1. Ժամկետային ավանդային հաշիվ.	
ՀՀ դրամ	12 %
ԱՄՆ դոլար	6 %

Նշված տոկոսադրույքները տարեկան են

2.2. Հաճախորդների համար պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերի առք ու վաճառք	0,5 %

3. Վարկեր

3.1. Գյուղատնտեսական վարկեր
Բանկի կողմից տրամադրվող գյուղատնտեսական վարկեր կարող են ստանալ Գյուղացիական Փոխօգնության Միավորումների անդամները: Գյուղացիական Փոխօգնության Միավորումները ստեղծված են Հայաստանի Հանրապետության հետեւյալ մարզերում՝ Արարատի, Արագածոտնի, Լոռու, Շիրակի, Վայոց ձորի:
Գյուղատնտեսական վարկեր տրամադրվում են ՀՀ դրամով՝ 24 կամ 30 % եւ ԱՄՆ դոլարով՝ 16 կամ 20 % տարեկան տոկոսադրույքով:
3.2. Բիզնես վարկեր
Բանկի կողմից տրամադրվող բիզնես վարկերը նախատեսված են անհատ ձեռներեցների եւ 50-ից ոչ ավել աշխատողներ ունեցող ձեռնարկությունների համար, որոնք զբաղվում են առեւտրով, արտադրական գործունեությամբ կամ ծառայությունների մատուցմամբ:
Վարկը տրամադրվում է ՀՀ դրամով 24 կամ 30 % տարեկան տոկոսադրույքով:
3.3. Լոմբարդային վարկեր
Բանկի կողմից տրամադրվող լոմբարդային վարկերը նախատեսված են ֆիզիկական անձանց համար:
Վարկը տրամադրվում է ԱՄՆ դոլարով
- Գյուղացիական Փոխօգնության Միավորումների անդամների համար՝ 30 %
- Այլ հաճախորդների համար՝ 36 %
Նշված տոկոսադրույքները տարեկան են:

Հայգյուղփոխբանկը իրավասու է փոփոխել կամ լրացնել վերոհիշյալ սակագները, գանձել հաճախորդից լրացուցիչ կոմիսիոն վճար կատարված լրացուցիչ աշխատանքի դիմաց՝ համապատասխան ֆինանսական փաստաթղթերի առկայության դեպքում:

Hotel Armenia
Exchange Officer

We are looking for a Exchange Officer to work at the Hotel Armenia.

Excellent knowledge of English and Armenian, excellent computer skills, ability to communicate with people. Accounting background and previous experience to handle cash would be an advantage.

Apply in writing with full CV by April 3, 2000, Hotel Armenia, Amiryan 1, Yerevan, Armenia, Department of Human Resources.

Tel: 560391

Hotel Armenia
Bellman

We are looking for a Bellman to work at the Hotel Armenia.

Basic knowledge of English and Armenian, hardworking, courteous, ability to communicate with people and have a spirit to serve.

Apply in writing with CV by April 3, 2000, Hotel Armenia, Amiryan 1, Yerevan, Armenia, Department of Human Resources.

Tel: 560391

BSC Business Support Center
Մոսկովյան փ. 24-2, Երեւան 375002, Հայաստան
Հեռ/ֆաքս: 151934, 526279, 528834, 563064, 7182 (տեղ.)
bsc@bsc.am
www.bsc.am

BUSINESS SUPPORT CENTER

- Գործարար խորհրդատվություն
- Գործարար դասընթացներ
- Անուսրի խթանում եւ տեղեկատվություն
- Գործարար օրենսդրության խորհրդատվություն

ՀԵՌՈՒՍՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

31 մարտ

9.00 Հայլուր
9.20 Սերիալ «Սուրբ կնոջ բուրմունքով»
10.05 Հայոց տաճարներ
10.20 Մամուլի կրպակ
10.30 Կարոս
10.55 Երկիր ավետյաց
11.30 Երաժշտական ֆանտազիաներ
12.05 Նոր սերունդ
12.40 Բարի ախորժակ
13.00 Հայլուր
13.20 Ռուբիկոն+
17.00 Հայլուր
17.20 «Լեզու» հեռուստամրցույթ
17.45 Մուլտֆիլմ «Հետախույզը»
18.00 Սերիալ «Սուրբ կնոջ բուրմունքով»
19.00 1 լուր
19.10 Հեռուստախաղ «9.9.9»
19.50 Շրջադարձ
20.20 Թեմական կյանք
20.35 Տունտունիկ
21.00 Հայլուր
21.45 «Ստեպս» Ցվետանա Պասկալեւայի հետ
22.20 Մամուլի ազատությունը Հայաստանում
23.05 «02»
(նույն ժամին 23.05, արբանյակային հեռարձակմամբ փաստագրական ֆիլմ «Արուս Ասրյան»)
23.40 Հայլուր
00.00 Կեսգիշերային ճեպընթաց
01.00 Ռուբիկոն+

Պրոմեթեւս
9.00 «Բարի լույս, Հայաստան»
10.00 «Ամեն ինչ հանուն քո սիրո»
17.00 Ուրախ լոտո
18.00, 20.30 Լրաբեր
18.20 Մանկական ժամ. սերիալ «Նինձյա կրիաները», սերիալ «Սոլդին»
19.10 «Ամեն ինչ հանուն քո սիրո»
20.05 Հեռուստաֆուտբոլ
21.05 Երգում է Քրիս դը Բուրգը
21.20 Տեսաֆիլմ «Բոլոր մարդիկ մի ժամանակ»
21.45 Գ/Ֆ «Կարմեն»
24.00 Լրաբեր (ռուսերեն)

9.00 Տոմար
10.30 Աստարեզ (կրկնություն)
19.05 Չոչիկ
19.30, 21.30, 24.00 Սուրհանդակ
20.00 Մամուլի խոսնակ
20.10 Վավերագրական ֆիլմ
20.30 Աստարեզ
21.10 Վերա
22.05 Գ/Ֆ «Անախումբի պաշտպանությունը մայրամուտն է»
0.35 Ակնթարթ
0.40 Ուրբաթ գիշեր բոլորովին [illegible]. Գ/Ֆ «Դեղի երանգը»
(ավարտին Սուրհանդակ)

7.00 Բարի առավոտ
10.00 Նորություններ
10.15 Սերիալ «Քնքուշ բույն»
16.00 Նորություններ
16.20 Գ/Ֆ «Սպիտակ ժանիքի վերադարձը»
18.00 Սերիալ «Քնքուշ բույն»
19.00 Նորություններ
19.30 Ձեռքբեռն-շոու
20.00 Վավ. ֆիլմ «Անատոլի Սոբչակ. հետաձգված սպանություն»
20.45 Հրաշքների դաշտ
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
22.45 Լեյտենանտ Կոլոմբոն «Ասեղ եւ մահ» դետեկտիվում
00.30 Է՛խ, Սեմյոնովնա
01.10 Նորություններ
01.25 Գեղասահք. աշխարհի առաջնություն-2000
02.30 Գ/Ֆ «Ուրախ ընկերախումբը» (դերերում Ռ. Սաքքառու, Դ. Բերնս, Ռ. Բենջամին, ԱՄՆ, 1975 թ.)

РТР
7.00, 8.00, 9.00, 10.00 Լուրեր
7.20-10.20 Բարի լույս, Ռուսաստան
9.20 Հեռուստատեսային ՀՄՄ. հերթապահ բաժանմունք
9.35 Հազար եւ մեկ օր
10.20 Քվանտային թելեպաթիություն
10.35 Մուլտֆիլմեր
11.00 Հոմեոպաթիա եւ առողջություն
11.20 Սերիալ «Գնչուհին»
12.05 Սերիալ «Սանտա Բարբարա»
13.00 Մուլտֆիլմեր
14.00, 18.00, 21.00, 00.00 Լուրեր
14.35 Մուլտֆիլմ «Խլուրդն ու աղջիկը»
15.05 Սերիալ «Սեւ մարգարիտ»
15.50 Սերիալ «Վայրի հրեշտակը»
16.40 «Անուշ լինի»
17.20 Երկխոսություններ ծնողության մասին
18.30 «Սոլենգին» պարոդիական շոուն Ալեքսանդր Պեսկովի հետ
20.25 «Քաղաքիկ»
21.50 Միխայիլ Զադորնով. «Պուշկինից մինչեւ Պուտին»
00.30 «Համայնապատկեր»
01.25 Դետեկտիվ «Կեղծում» (ԱՄՆ)
03.05 Հեռուստատեսային ՀՄՄ. հերթապահ բաժանմունք
03.20 «Խանութ բազմոցի վրա»

@rminco Global Telecommunications — Համակարգչային ուսուցում ԻՆՏԵՐՆԵՏ դպրոցում: Խանջյան 50: Հեռ. 575823:

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Պատվեր 1233. Տպաքանակը՝ 4000. Ստորագրված է տպագրության՝ 30. 03. 2000. Գինը՝ 100 դրամ